

امور تخصصی

ماهنامه آموزشی، تحلیلی و اطلاع رسانی
برای دبیران، دانشجویان و کارشناسان آموزش و پرورش

• دوره هجدهم • آذر ۱۳۹۱ • شماره پیاپی ۱۰۱

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی
دفتر انتشارات و تکنولوژی آموزشی

مدیر مسئول: محمد ناصری

سر دبیر: محمدرضا حشمتی

شورای برنامه ریزی و کارشناسی:

منصور ملک عباسی، علی اصغر جعفریان

فرحناز حدادی و لیلی محمدحسین

مدیر داخلی: فاطمه محمودیان

ویراستار: کبری محمودی

طراح گرافیک: ندا عظیمی

نشانی دفتر مجله: تهران، ایرانشهر شمالی،
پلاک ۲۶۶

صندوق پستی: ۱۶۵۹۵/۱۷۹

تلفن: ۸۸۴۹۰۲۳۲

نمابر: ۸۸۳۰۱۴۷۸

وبگاه: www.roshdmag.ir

پيام نگار: rahnamayi@roshdmag.ir

تلفن پیام گیر نشریات رشد: ۸۸۳۰۱۴۸۲

کد مدیر مسئول: ۱۰۲

کد سر دبیر: ۱۱۵

کد مشترکین: ۱۱۴

نشانی امور مشترکین:

تهران، صندوق پستی: ۱۶۵۹۵/۱۱۱

تلفن امور مشترکین: ۷۷۳۳۶۶۵۶

شمارگان: ۴۰۰۰۰ نسخه

چاپ: شرکت افست (سهامی عام)

- ۲ تربیت پژوهشگر چرا و چگونه؟/ محمدرضا حشمتی.....
- ۳ گام اول؛ تربیت خود/ مریم مختارپور.....
- ۶ فضایی که من دوست دارم!/ ثمانه ابروانی.....
- ۹ مامعلمای من می توانیم تفاهم را فرهنگ کنیم/ لیلی محمدحسین.....
- ۱۲ خودارزیابی، شرط اساسی ارتقا/ دکتر نیره شاه محمدی.....
- ۱۶ جگر بی صدا/ دکتر احمد مختاریان.....
- ۱۸ بی محلی کن، او فقط توجه طلبی می کند/ مناخاطری.....
- ۲۰ یادگیری براساس گروه و فناوری/ زهرا تهرانی - مریم شیخ علیان.....
- ۲۲ دنیای یادگیری کاغذی/ دکتر نیره شاه محمدی - معصومه خیرآبادی.....
- ۲۴ مرد حسابی/ محمدشاکر - مهدی رضاییان.....
- ۲۶ در مدرسه یادگیرنده همه دانش آموزند/ خیریه بیگم حائری زاده.....
- ۳۲ چگونه زخم را پانسمان کنیم؟/ دکتر سیدعلی محمودی.....
- ۳۴ ابزارهای معلم الکترونیک/ آرمان صوفیانی.....
- ۳۷ منچ مثبت و منفی/ مرژگان علیخانی.....
- ۳۸ بطری آتش فشانی/ محمدحسن صالحی.....
- ۳۹ فرصت نوشتن/ معصومه لایموت.....
- ۴۰ اینجا خانه اول بچه هاست/ سعیده باقری.....
- ۴۴ ترسیم های هندسی آسان/ کامران شاهولی.....

قابل توجه نویسندگان و مترجمان محترم

– مقاله هایی که برای درج در مجله می فرستید، باید با اهداف و ساختار این مجله مرتبط باشد و قبلاً در جای دیگری چاپ نشده باشد.
– مقاله های ترجمه شده باید با متن اصلی هم خوانی داشته باشد و متن اصلی نیز همراه آن باشد. چنانچه مقاله را خلاصه می کنید، این موضوع را قید فرمایید.
– مقاله یک خط در میان، بر یک روی کاغذ و با خط خوانا نوشته یا تایپ شود. مقاله ها می توانند با نرم افزار word و روی سی دی یا از طریق پیام نگار مجله ارسال شوند.
– نشر مقاله باید روان و از نظر دستور زبان فارسی درست باشد و در انتخاب واژه های علمی و فنی دقت لازم مبذول شود.
– محل قرار دادن جدول ها، شکل ها و عکس ها در متن مشخص شود.

– مقاله باید دارای چکیده باشد و در آن هدف ها و پیام نوشتار در چند سطر تنظیم شود.
– کلمات حاوی مفاهیم نمایی (کلیدواژه ها) از متن استخراج شوند.
– مقاله باید دارای تیتراژ اصلی، تیتراژ فرعی در متن و سوتیتر باشد.
– معرفی نامه کوتاهی از نویسنده یا مترجم همراه یک قطعه عکس، عناوین و آثار وی پیوست شود.
– مجله در رد، قبول، ویرایش و تلخیص مقاله های رسیده مختار است.
– مقالات دریافتی بازگردانده نمی شود.
– آرای مندرج در مقاله ضرورتاً مبنی بر رای و نظر مسئولان مجله نیست.

تربیت پژوهشگر چرا و چگونه؟

محمد رضا حشمتی

یکی از مهم‌ترین عوامل مؤثر در پیشرفت جوامع، توجه به پژوهش است. پژوهش بررسی منظم یک موضوع به منظور افزودن به دانش موجود است. پژوهش می‌تواند در معنای دوباره جست‌وجو کردن دلالت بر این داشته باشد که موضوع قبلاً شناخته شده است، لیکن بنا به دلیل یا دلایلی نیاز است که دوباره مطالعه و بررسی شود. پژوهش در این معنا، بررسی مسئله یا پدیده‌ای تازه است. در حیطه برنامه‌های مدرسه با توجه به تحول بنیادین در آموزش و پرورش، بسیاری چیزها تغییر می‌کنند: ساختار نظام آموزشی، برنامه درسی و کتاب‌های درسی، شیوه‌های تدریس، روش‌های تربیت معلم، میزان و نوع پیش‌بینی‌های لازم برای مدارس از قبیل کتابخانه، آزمایشگاه و کارگاه، میز و صندلی، تجهیزات کلاس درس و غیره. این تغییرات ممکن است بهبود یا وخامت کیفیت هر نظام آموزشی را همراه داشته باشد.

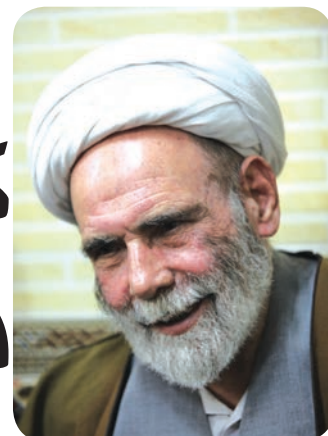
در این راستا، پژوهش در آموزش و پرورش باید بتواند این تغییرات را به شیوه‌ای جدی و نظام‌مند بررسی و ارزشیابی کند. همهٔ معلمان می‌توانند پژوهشگر باشند؛ پژوهشگرانی که در صحنهٔ عمل خود حضور دارند و نتیجهٔ پژوهش آن‌ها کاربردی است.

در فصل هفتم از سند تحول بنیادین آموزش و پرورش چنین آمده است: پرورش تربیت‌یافتگانی که از دانش‌های پایه و عمومی سازگار با نظام معیار اسلامی و همچنین از توان تفکر، درک و کشف پدیده‌ها و... برخوردارند.

معلمان برای تربیت دانش‌آموزانی اهل تفکر و توانا در درک و کشف پدیده‌ها، باید پژوهشگری را از وظایف اصلی خود بدانند. نگرانی بعضی از همکاران از پژوهش مانع اصلی تحقق پژوهش محوری در مدارس است. در حالی که اگر همکاران محترم بتوانند تمام آنچه را که در برنامه‌های مدرسه اتفاق می‌افتد به شکل مسئله ببینند و از روش‌های «حل مسئله» برای یافتن و جست‌وجوی پاسخ‌ها استفاده کنند روش پژوهش مداری در بین معلمان نهادینه خواهد شد.

پژوهش مدار شدن معلمان به فضا و امکانات خاص نیاز ندارد. بلکه نگرش آن‌ها در برخورد با موضوعات مهم است. پژوهش در کلاس درس و مدرسه می‌تواند در زمینه‌هایی مانند: چگونگی ارائهٔ درس، چگونگی انجام فعالیت‌های درسی، چگونگی تعامل و ارتباط با دانش‌آموزان، چگونگی انجام ارزشیابی و چگونگی حل مشکلات رفتاری دانش‌آموزان باشد. تجربه‌های ارزشمند شما در این زمینه، اطلاعات سایر همکاران را نیز غنی‌تر می‌کند. مجلهٔ رشد آموزش راهنمایی تحصیلی وظیفهٔ خود می‌داند در راستای ایجاد فضای پژوهش مداری در بین معلمان، تجربه‌های همکاران را به دیگران انتقال دهد.

درس‌هایی از
آیت‌الله مجتبی‌ی تهرانی درباره تربیت

گام اول؛ تربیت خود

تلخیص و تنظیم: مریم مختارپور

را بخشکانند. در دعوت انبیا تعادل وجود دارد. حال، اولین گام در تربیت نفس (شهوت، غضب و وهم) چیست؟ از کدام باید شروع کرد؟

از وهم (خیال) باید شروع کرد. وهم است که مسائل شهوی و غضبی را برای انسان می‌آراید و نفس انسان را به بی‌بندوباری، شهوترانی، خشم و شیطنت دعوت می‌کند. می‌گویند قوه خیال و واهمه دستاویز شیطان است. یعنی شیطان آنچه را که می‌خواهد انجام دهد، ابتدا سراغ خیال و واهمه انسان می‌رود. لذا از واهمه به شیطان درونی انسان تعبیر می‌کنند. شیطان من و تو همین قوه واهمه و خیال است که معاصی را خوب جلوه می‌دهد؛ چه در ارتباط با شهوت باشد، چه در ارتباط با غضب.

شیطان به وسیله همین خیال انسان را به شقاوت، بی‌دینی و بیچارگی می‌کشانند. بزرگان در باب تربیت قوه (وهم) می‌گویند: اولین گام و به تعبیری سخت‌ترین گام برای تربیت قوه وهم،

ضبط خیال و وهم است.

چگونه خیال را ضبط کنیم؟ چگونه جلوی اوهام را بگیریم؟

اولین منزل ضبط (مهار کردن) قوه خیال، منزل تفکر است. قوه خیال مثل پرندهای در درون است که روی یک شاخه می‌پرد. وقتی می‌خواهی او را از آنجا رد کنی، می‌پرد و روی شاخه دیگری می‌رود. وهم است که معاصی، گناهان و خلافتکاری‌ها را برای انسان خوب جلوه می‌دهد و وقتی

امام علی (ع): «مَنْ تَأَدَّبَ بِأَدَابِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ أَذَاهُ إِلَى الْفَلَاحِ الدَّائِمِ» (مجلسی، بحارالانوار، ج ۸۹: ۲۱۴). هر که به آداب خداوند بزرگ مؤدب شود او را به رستگاری جاوید رساند.

کسانی که می‌خواهند در جامعه و در هر محیطی به عنوان مربی، آموزش‌دهنده باشند و دیگران را تربیت کنند، باید شرایطی داشته باشند. اولین و اساسی‌ترین شرط این است که باید خود را ساخته باشند تا بتوانند دیگران را بسازند. اگر این‌گونه نباشند، تربیت آن‌ها یا بی‌فایده می‌شود یا مضر.

امام علی (ع) فرمود: «مَنْ نَصَبَ نَفْسَهُ لِلنَّاسِ إِمَامًا فَلْيَبْدَأْ بِتَعْلِيمِ نَفْسِهِ قَبْلَ تَعْلِيمِ غَيْرِهِ» (انصاری قمی، غررالحکم، ح ۷۰۱۶): هر کس بخواهد خود را سرمشق و

الگوی دیگران قرار دهد، باید پیش از تعلیم دادن به دیگران به تعلیم خود بپردازد.

معنای تربیت

معنای تربیت «روش گفتاری و رفتاری

به دیگران دادن است» که این هم به عمل مربوط است. رفتار و گفتار هر دو عمل‌اند.

انسان از نظر تربیتی در تمام ابعاد وجودی خود (عقل، قلب، نفس و حتی اعضا و جوارح) به تربیت محتاج است. می‌دانیم که منظور از نفس معنای خاص نفس، یعنی شهوت، غضب و وهم است. انبیا آمدند که نگذارند قوای نفس لجام گسیخته عمل کنند. انبیا نه آمده‌اند انسان را به سمت نفسانیات حرکت بدهند و نه آمده‌اند ریشه تمايلات

وهم است که مسائل
شهووی و غضبی را
برای انسان می‌آرید
و نفس انسان را
به بی‌بند و باری،
شهوهرانی، خشم و
شیطنت دعوت می‌کند

و شهوت و غضب خودشان به طور گسترده پیروی کردند و به ردائل اخلاقی آلوده شدند، با کسانی که تحت تأثیر عقل عملی قرار گرفتند و نگذاشتند قوه خیال، شهوت و غضب را به اسارت خود ببرد و به فضائل اخلاقی آراسته شدند، یکسان هستند؟ خودت فکر کن و بین این دو، یعنی فضائل و ردائل، موازنه و مقایسه‌ای برقرار کن.

یادآوری مهم

تربیت امری تحمیلی از غیر به انسان نیست. اگر انسان به طور عمیق تفکر کند، می‌فهمد که این امور تربیتی و روش دادن که ما می‌گوییم، ریشه در عقل عملی انسان دارد. عقل عملی یعنی چه؟ یعنی نیرویی که انسان با آن خیر و شر را در اعمال تشخیص می‌دهد. خوبی و بدی اعمال را تشخیص می‌دهد. به اصطلاح، عقل عملی تشخیص می‌دهد که این کار زشت است و آن کار نیکو. این شر است و آن خیر. انسان خودش خیر و شر را تا حدی نسبت به اعمالش تشخیص می‌دهد. لذا این طور نیست که حتماً باید کسی بیاید من را تربیت کند. البته غیر هم می‌تواند. اما آن کسی که اساس کار است، خود من هستم. خودم باید خودم را تربیت کنم؛ با عاقلم. یعنی تفکر. در روایتی داریم از حضرت عیسی (ع) سؤال شد چه کسی شما را تربیت کرد. او فرمود هیچ کسی من را تربیت نکرد، بلکه زشتی جهل و نفهمی و بی‌شعوری را که ضد عقل است دیدم و آن را ترک کردم. یعنی تربیت جنبه درونی دارد. دیدم این کار واقعاً زشت است، جاهلانه است، لذا ترکش کردم، خودم خودم را تربیت کردم. امام علی (ع) در نهج البلاغه می‌فرماید: «أَيُّهَا النَّاسُ تَوَلَّوْا مِنْ أَنْفُسِكُمْ تَأْدِيبَهَا» ای مردم، تربیت خود را به دست بگیرید! خودتان را تربیت و ادب کنید! (سیدرضی، نهج البلاغه، ص ۵۳۷).

در جایی دیگر می‌فرماید: «وَمُعَلِّمُ نَفْسِهِ وَ مُؤَدِّبُهَا أَحَقُّ بِالْإِجْلَالِ مِنَ مُعَلِّمِ النَّاسِ وَ مُؤَدِّبِهِمْ» (همان، ۴۸۰): کسی که دارد خودش را تربیت می‌کند، برای احترام سزاوارتر از کسی است که می‌خواهد مردم را تعلیم بدهد و تربیت کند.

می‌خواهی آن را از این کار منصرف کنی جای دیگر می‌رود؛ شاخه دومی هم باز گناه دیگری است. قوه خیال چنین حالتی دارد. یکی از دستاویزهای شیطان، خیال است. شیطان به وسیله همین خیال انسان را به شقاوت، بی‌دینی و بیچارگی می‌کشانند. می‌گویند خیال را به وادی تفکر بکش. تفکر نسبت به چه چیز؟ گام به گام پیش می‌رویم.

سوق دادن خیال به وادی تفکر در نعمات الهی

در روایت داریم: «تَفَكَّرُوا فِي آلاءِ اللَّهِ» (مجلسی، بحار الانوار، ج ۷۱: ۲۳۱). یعنی تفکر در نعمت‌های خداوند؛ نعمت‌های مادی و نعمت‌های معنوی. فکر کن که خدا چقدر به تو نعمت داده است؟ سراغ این نعمت‌ها برو. حالا به این فکر کن که: خدا این همه به من نعمت مادی و معنوی داده است. این همه پیامبر مبعوث کرده است تا راه‌های معنویت را در اختیار من قرار دهند. خیال را به این وادی بکش. مگر نه آنکه «الانسان عبید الاحسان» (همان، ص ۱۱۷)؟ حال آیا سزاوار است در عوض احسانی که خدا به من کرده است مقابل محسن و منعمم بایستم؟ مگر نه آن است که شکر منعم از فطریات بشر است؟ پس آیا سزاوار است عملی را که او گفته نکن، بکنم؟ این نعمت‌ها برای من خلق شده است. تفکر کن نسبت به اینکه آیا من فقط برای این در این عالم خلق شده‌ام که مثل حیوانات شهوتم و غضبم را اشیاع کنم یا نه؟ آیا این همه نعمت فقط برای زندگی حیوانی من است، یا نه، غرض از خلقت من چیز دیگری بوده است؟ یا مقصود دیگری در کار است؟ فکر کن این همه انبیا که آمدند و ما را به قانون عقل و شرع دعوت کردند می‌خواستند دشمنی کنند؟ یا آمده بودند و صلاح و سعادت ما را می‌خواستند؟ نعمت‌ها برای توسع، حالا ببیندیش که تو را برای چه خلق کرده‌اند؟

سراغ تفکر دیگری می‌رویم که ما از آن به موازنه و مقایسه تعبیر می‌کنیم. مراد از موازنه این است که خودت فکر کن (این هم تفکر است). کسانی که از خیال

اولین گام و به تعبیری سخت‌ترین گام برای تربیت قوه‌ی وهم، ضبط خیال و وهم است

خوبی که باید می‌کرد و نکرد. حال تصمیم می‌گیرد که این‌ها را جبران کند. یعنی معاصی را ترک کند و خیرات را انجام دهد. دیگر دستش به گناه و خلافکاری آلوده نشود. از آن طرف هم واجباتی را که بر عهده‌اش است انجام دهد.

انسان بعد از آن که قوه‌ی خیال را مهار کرد و آن را در اختیار گرفت و به اصلاح، یعنی تربیت خودش تصمیم گرفت، این‌جاست که نتیجه روی عمل ظاهر می‌شود. زمانی که از عزم سخن می‌گوییم و از تصمیم‌گیری بر ترک معاصی و انجام واجبات صحبت می‌کنیم، بحث عمل مطرح می‌شود؛ آری عزم نسبت به عمل.

علمای اخلاق وقتی وارد بحث تربیت و خودسازی می‌شوند، می‌گویند اول باید از ظاهر شروع کرد. ظاهر را از نظر اعمال، انسانی بکند، عقلی، شرعی و الهی بکند! تصمیم می‌گیرد ظاهرش را به اینکه بگویند او انسانی عقلی و شرعی است، آراسته کند. ظاهر را چه از نظر دیداری، چه از نظر گفتاری و چه از نظر رفتاری مطابق شرع و عقل قرار دهد. لذا می‌گویند: ادب ظاهر (تربیت اعضا و جوارح) مقدم بر دیگر تربیت‌هاست.

باید از ظاهر شروع کرد و اسم این را تربیت جوارح می‌گذارند؛ تربیت گوش، چشم، زبان، دست و پا. چشم او به هر چیزی نگاه نمی‌کند، گوش به هر صدایی گوش نمی‌دهد، به هر جا نمی‌رود و هر کاری را انجام نمی‌دهد. تربیت عملی همین است. پس هسته مرکزی تربیت انسان، عبارت از این است که اعمالش را سر خود انجام ندهد و رضای الهی را در نظر بگیرد. آنگاه انسان به آداب الهی مؤدب می‌شود.

البته تربیت از بیرون هم است. اما این‌طور نیست که شخصی از بیرون به من چیزی بگوید و من هم تعبداً از او قبول و عمل کنم. در باب تربیت، تعبد نیست. ممکن است که افراد در تربیت مانند طفل باشند و قبول کنند، اما بعد سرّ قضیه را به آن‌ها یادآور می‌شوند. آن‌هایی که مربی واقعی هستند این کار را می‌کنند. حتی برای بچه مثال‌های ساده می‌زنند تا همان عقل عملی‌اش شکوفا شود و خودش در درونش بفهمد کار بد چیست.

پس تا اینجا گفتیم: اولین گامی که انسان باید برای تربیت نفس بردارد، این است که از قوه‌ی وهم شروع کند و راه تربیت این قوه ضبط قوه‌ی خیال است؛ یعنی خیال و وهم را مهار کردن.

و اولین منزل برای مهار قوه‌ی خیال، تفکر است. حال در چه چیزی تفکر کنیم؟ یکی تفکر در آلاء و نعمت‌های الهی و طرح این مسئله که اصلاً تو برای چه خلق شده‌ای، و دیگری بحث موازنه، بیندیش. تو عقل داری و می‌توانی فضائل و ذائل را مقایسه کنی. دومین منزل برای ضبط (مهار کردن) قوه‌ی خیال، عزم است.

تعریف عزم: بنا گذاشتن و تصمیم گرفتن جدی است. عزم از امتیازات انسان بر سایر حیوانات است. جوهره‌ی انسانیت عزم است. حتی تفاوت درجات انسان‌ها به تفاوت درجات عزم آن‌هاست. هر که عزمش بیش، انسانیتش بیشتر.

عزم در ارتباط با اعمال است. تصمیم گرفتم فلان کار را بکنم. صد درصد این کار را می‌کنم. اسم این را عزم و تصمیم می‌گذاریم. حالا نسبت به چه چیز عزم پیدا می‌کنیم؟ گفتیم که عزم نسبت به عمل است. حال عزم و تصمیم باید نسبت به چه چیز باشند؟ تصمیم‌گیری بر ترک معاصی و انجام واجبات. هم ترک و هم انجام دادن هر دو اطاعت است.

تصمیم می‌گیرد که امور فوت شده در ایام حیاتش را جبران کند. چه چیزی از او فوت شده است؟ کارهای

فضای انتظار والدین هنگام ورود به مدرسه، همه چیز مرتب و تمیز است. اما در این فضا حس تعلیق کم شده است. والد نمی‌تواند با عناصر پیرامون خود ارتباط برقرار کند.

فضایی که من دوست دارم!

ثمانه ایروانی

پیرو مقاله قبلی می‌خواهیم فضاهایی را که در مدرسه به والدین نشان می‌دهیم و احساسی را که به محض ورودشان به مدرسه ناخودآگاه به آن‌ها القا می‌کنیم مرور کنیم:

والدین در مدرسه حس تعلقی نسبت به فضا ندارند. والدین نقش پاسخ‌دهنده یا کنترل‌شونده از سوی مدرسه را دارند. آن‌ها بعد از وارد شدن به مدرسه دقیقاً نمی‌دانند اجازه ورود به چه فضاهایی را دارند؟ در واقع کادر مدرسه باید به آنان بگوید کجا بروند، کجا منتظر باشند، کجا بنشینند و کجا قادرند فرزند خود یا دیگر دانش‌آموزان را ببینند! این‌ها مطالبی بود که در مقاله قبل مفصل راجع به آن‌ها توضیح دادیم. اما بیایید بار دیگر فضاهایی را که هم اکنون در مدارس ما معمول هستند و مورد استفاده والدین، بررسی کنیم و ببینیم کاربری آن‌ها چیست و در این فضاها چه فعالیت‌هایی انجام می‌شود؛ البته منظور ما عموم مدارس ایران است نه فقط مدارس بسیار مجهز.

اتاق انجمن اولیا و مربیان در یکی از مدارس مجهز تهران. در این اتاق به فراخور برنامه‌ها باز و دوباره بسته می‌شود. والد اصلاً نمی‌تواند بدون دخالت آموزشی‌ها این اتاق را پیدا کند.

سالن انجمن اولیا و مربیان؛ سالنی با عملکرد بسیار پایین

در بسیاری از مدارس فعلی سالنی برای جلسات کادر آموزشی و والدین تعبیه شده است. اگر مدرسه‌ای این فضا را نداشته باشد یا با کمبود فضا مواجه باشد، از نمازخانه یا سالن غذاخوری برای این کار استفاده می‌کند. حتی در حالت بسیار ساده‌تر کلاس‌های بزرگ‌تر یا بخشی از راهرو را میلمان یا مفروش و برای جلسات استفاده می‌کنند. این جلسات برنامه زمان‌بندی مشخصی نیز دارند و اگر والدی در آن‌ها شرکت نکند، غیبت او معلوم می‌شود. صحبت‌های این جلسات حول سیاست‌های

یکی از فضاهای زنده و
بازسازی شده برای والدین
و آموزشی‌ها در مدرسه‌ای
ابتدایی در فنلاند

فضایی زنده و پویا برای
ارتباط والدین، دانش‌آموزان
و آموزشی‌ها

آیا والدین می‌توانند در مدرسه برای خودشان مسئولیتی تعریف کنند

مدرسه، کمبودها یا نقاط قوت مدرسه، روند آموزشی و موضوعات مورد علاقهٔ مدرسه است و معمولاً اطلاع‌رسانی یکطرفه است. اگر منصف باشیم نمی‌توانیم این نکته را نادیده بگیریم که در این حالت والدین هم نمی‌توانند در مدرسه حضور فعال داشته باشند و این به دلیل نوع آرایشی است که ما (آموزشی‌ها) برای آنان ایجاد کرده‌ایم. شاید بگویید آن‌ها نظرات خود را بیان می‌کنند، با ما در تماس هستند یا حتی خودشان سخنرانی می‌کنند، اما منظور من از حضور فعال این است که ما به آن‌ها مسئولیت همکاری بدهیم. آیا آن‌ها می‌توانند در مدرسه برای خودشان مسئولیتی تعریف کنند؟ از همه مهم‌تر آیا ما به عنوان مسئولان مدرسه این اجازه را به آن‌ها می‌دهیم؟ آیا به آن‌ها اعتماد داریم یا خیر؟ مسلماً است که چیدمان سخنرانی گونه هیچ‌گاه نمی‌تواند والدی فعال در امور مدرسه بسازد.

اتاق والدین

اتاق والدین، هشتی ایوان‌داری مثل مدارس قدیمی ایران، مکان ارتباط محله با مدرسه یا هر چه که اسمش را بگذارید، برای والدین فراهم کنیم؛ البته با رعایت این نکات:

● مجهز به مبلمان نرم

جایی را که برای والدین منظور می‌کنیم باید مبلمان نرم داشته باشد. اگر هم بودجهٔ مدرسه کفاف این خواسته را نداشت، با طراحی‌های بومی خود مبلمان نرم و زیبایی ایجاد کنیم؛ می‌توانیم با صنایع دستی فضایی دلنشین بسازیم.

چیدمان سخنرانی گونه هیچ گاه نمی تواند والدی فعال در امور مدرسه بسازد

کنند. فضای این اتاق می تواند جوی صمیمی ایجاد کند که در آن کسی بر کس دیگر مقدم نیست؛ معلم بر ولی یا حتی شاگرد.

● **آرایش فضا و عرضه فعالیت های دانش آموزان**
با توجه به اقلیم منطقه، فضا را طراحی کنیم. اگر اقلیم سرد است شومینه ای زیبا یا دید کافی به بخشی از حیاط یا آزمایشگاه یا فضای نشستن بچه ها ایجاد کنیم تا اولیا بتوانند فعالیت های دانش آموزان را ببینند. اگر اقلیم گرم و معتدل است، با تعبیه فضاهای نیمه باز یا باز و طراحی نشیمنگاه های مناسب و دیگر تجهیزات شرایطی فراهم کنیم که والدین از این فضا لذت ببرند.

● امنیت نکردن محیط

در این اتاق یا محل را مانند دیگر سالن های مدرسه قفل نکنید. درس را نبندید. آن را کنترل نکنید. بگذارید حداقل در ساعات باز بودن مدرسه در این مکان باز باشد. والدین، آموزشی ها، فارغ التحصیلان، تازه واردان و تمام کسانی که به نوعی با مدرسه کار دارند می توانند از این فضا بهره ببرند.

اگر بتوانید مکانی با این شرایط ایجاد کنید من مشکلی نخواهم داشت که همچنان نام این فضا، مکان انجمن اولیا و مربیان باشد، البته نوع شماره دوم آن!

● داشتن برنامه آزاد

تصور کنید مسئولان آموزش ساعت مشخص و روز مشخصی را برای جلسه و یا هر برنامه دیگری عنوان نکنند. منظورم نگذاشتن جلسه نیست. منظورم شناور شدن و نرم شدن برنامه ها و تبدیل آن ها از حالت خشک و اجباری به حالت نرم است. اجازه دهیم برنامه آزادی وجود داشته باشد که اگر والد یک ساعتی زودتر از محل کارش بیرون آمد، مدرسه را به خانه ترجیح دهد و ساعتی را با فرزندش در مدرسه بگذراند. در این حالت ما بهتر می توانیم راجع به سیاست های خرد و کلان و مشکلات فرزندش با او صحبت کنیم، چرا که او با میل خود به مدرسه آمده است و تأثیرپذیری اش در این شرایط به مراتب بیشتر است.

● دارا بودن تجهیزاتی متناسب با شرایط زمان

اجازه دهیم رایانه، دستگاه فکس یا تلفنی در این مکان وجود داشته باشد تا والدین، در زمانی که آنجا هستند، بخشی از کارهای شخصی خود را انجام دهند.

● امکان پذیرایی آزاد

والدین باید بتوانند نوشیدنی های گرم یا سرد تهیه و از خود پذیرایی کنند. به این ترتیب، به این فضا احساس تعلق خواهند داشت.

● امکان آشنایی و صحبت کردن:

والد به محض ورود به مدرسه باید بتواند این مکان را بیابد. در آن باید بتواند با دیگر والدین صحبت کند تا با مشکلات همدیگر آشنا شوند. حتی مدیران و معلمانی که مایل اند با والدین ارتباط داشته باشند بهتر است به این فضا مراجعه

این حیاط های کوچکی که به حیاط اصلی مرتبط می شوند، در حقیقت، همان هشتی هایی هستند که افرادی غیر از دانش آموزان (والدین و رهگذاران) وارد آن می شوند. در این هشتی ها، ایوان ها و طاقچه هایی وجود دارد که محل مناسبی برای انتظار و نشستن است.

مدرسه چهارباغ در اصفهان هشتی های مناسب برای ورود غریبه ها و افراد محله به مدرسه و نشستن در فضاهای آموزشی طلبه ها؛ بی آنکه آن فضا را به هم بزنند.

ما معلمان می‌توانیم تفاهم را فرهنگ کنیم

لیلی محمدحسین

مدیر دبیرستان منطقه یک تهران

یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های فرهنگ تفاهم در مدرسه، استفاده از روش گفت‌وگو به جای بحث و جدل است. وقتی بر ارتباطات درون مدرسه فضای گفت‌وگویی حاکم باشد، افراد به جای مجادله به مفاهمه می‌پردازند. مارک جرزون^۱ مجادله و مفاهمه را به ترتیب جدول زیر مقایسه کرده است (یانکلویچ، ۱۳۸۱).

مجادله	مفاهمه
۱. بر این فرض استوار است که فقط یک جواب درست وجود دارد و آن جوابی است که شما در اختیار دارید.	۱. بر این فرض استوار است که افراد گوناگون بخش‌هایی از جواب را در اختیار دارند و با هم می‌توانند راه‌حل را بیابند.
۲. مبارزه‌جویانه است. افراد شرکت‌کننده می‌کوشند ناحق بودن طرف مقابل را ثابت کنند.	۲. همکاری‌جویانه است. شرکت‌کنندگان برای دستیابی به درک مشترک می‌کوشند.
۳. هدف برنده شدن است.	۳. هدف یافتن زمینه‌های مشترک است.
۴. شرکت‌کنندگان گوش می‌کنند تا کاستی‌های طرف مقابل را بیابند و استدلال محکوم‌کننده‌ای بسازند.	۴. شرکت‌کنندگان گوش می‌کنند تا سخن طرف مقابل را بفهمند و در آن معانی و نقاط مورد توافق بیابند.
۵. شرکت‌کنندگان از مفروضات خود به عنوان حقیقت دفاع می‌کنند.	۵. شرکت‌کنندگان مفروضات خود را برای ارزیابی مجدد مطرح می‌کنند.
۶. به انتقاد از موضع طرف مقابل می‌پردازند.	۶. تمامی مواضع را بررسی می‌کنند.
۷. از دیدگاه‌های خود علیه طرف مقابل دفاع می‌کنند.	۷. اعتراف می‌کنند که تفکر طرف مقابل می‌تواند به تفکر آن‌ها نیز کمک کند.
۸. در پی یافتن عیب و نقص در مواضع دیگری هستند.	۸. در پی یافتن نقاط قوت در مواضع دیگری هستند.
۹. در جست‌وجوی نتیجه یا رأی هستند تا موضع خود را تأیید کنند.	۹. به مواضع جدیدی دست می‌یابند تا اینکه در پی نتیجه‌گیری باشند.

گفت‌وشنودمان ساختاری ایجاد کنیم. در نظر دارم که خودم نیز همراه شما به آن ساختار مقید باشم. هر یک از ما باید برای ارتقا و حمایت از سطحی عمیق‌تر برای گفت‌وشنود احساس مسئولیت کنیم.

برای اینکه شرایط گفت‌وگو و مفاهیم در کلاس ایجاد شود لازم است معلم در فرصت‌های متفاوت گفت‌وشنود در کلاس، با رجوع به جدولی مانند جدول صفحه قبل، به دانش‌آموزان یادآوری کند که قصدشان نه مجادله بلکه مفاهیم است.

نلدا کامبرون مک کیب^۲ در بخشی از کتاب مدرسه یادگیرنده پیشنهاد می‌کند که در ابتدای سال معلمان برای ایجاد جو مفاهیم سعی کنند در کلاس با دانش‌آموزانشان درباره شرایط گفت‌وگو به توافق برسند. پیشنهاد او از این قرار است که معلم به دانش‌آموزان بگوید: «قصد داریم برای

اول: وقتی دیگران حرف

می‌زنند با توجه گوش می‌کنیم. تا منتظر نوبتمان هستیم، فقط به حفظ فکر خودمان نمی‌اندیشیم، در عوض به معنایی که دیگران می‌گویند با ما در میان بگذارند توجه می‌کنیم. ممکن است نظر دیگران را بهبود بخشیم یا درباره اندیشه‌ای که در پس آن قرار دارد، سؤال بپرسیم.

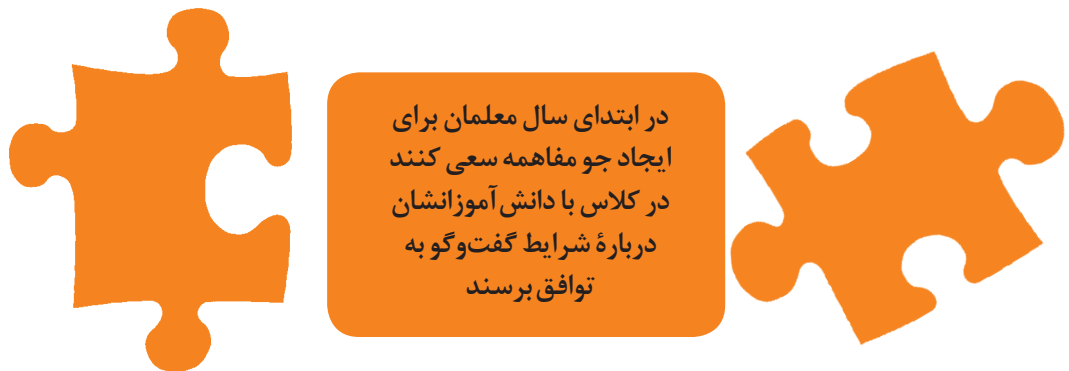
دوم: برای سکوت اهمیت قائلیم. فاصله‌ای زمانی (فضای خالی) برای تعمق درباره آنچه گفته شده، لازم است.

سوم: حرف همدیگر را قطع نمی‌کنیم. به یکدیگر اجازه می‌دهیم حرفمان تمام شود.

چهارم: نظرات دیگران را با عبارات «درست است»، «اشتباه است»، «هوشمندانه است» و یا «احمقانه است»، نقد نمی‌کنیم

پنجم: عبارت «بله اما...» را ممنوع می‌کنیم؛ عبارتی که به طور خودکار نظر قبلی را برچسب غیرمعتبر می‌زند. در عوض، استفاده از عبارت «بله و...» را ترغیب می‌کنیم که به نظر قبلی اعتبار و همکاری را افزایش می‌دهد.

در ابتدای سال معلمان برای
ایجاد جو مفاهمه سعی کنند
در کلاس با دانش آموزانشان
دربارهٔ شرایط گفت‌وگو به
توافق برسند

کنید. بگذارید همه ببینند که این دانش‌آموزان ویژگی‌ها و ارزش‌هایشان را به شکل این پرچم نمایش داده‌اند. بقیهٔ کلاس‌ها را نیز ترغیب کنید همین کار را انجام دهند و شباهت‌ها و تفاوت‌های کلاس‌ها را با هم مقایسه کنید.

● با نقاشی یا کنده‌کاری روی دیوار، نمادی هنری برای جمع مدرسه خلق کنید. اجازه دهید همهٔ دانش‌آموزان برای این نماد هنری پیشنهادی بدهند. تا آنجا که می‌شود از پیشنهادها در خلق اثر استفاده کنید. همه را دعوت کنید در طراحی و رنگ‌آمیزی این اثر شرکت کنند. بعد از تکمیل اثر، از دانش‌آموزانی که شرکت کرده‌اند بخواهید روی آن را امضا کنند. وقتی دانش‌آموزان شرکت‌کننده اثر هنری‌شان را روی دیوار می‌بینند، از کاری که انجام داده‌اند احساس غرور می‌کنند. برای دانش‌آموزانی که در آینده به مدرسه می‌آیند، این اثر هنری به عنوان یادآوری کنندهٔ اهمیت وحدت و کار تیمی در آموزش مؤثر است.

پی‌نوشت

1. Mark Gerzon
2. Nelda Cambran-Mc Cabe

منابع

۱. یانکلوویچ، دانیل. اعجاز گفت‌وگو (چگونه مناقشه را به همکاری تبدیل کنیم). ترجمهٔ نبی سنبللی. دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی. ۱۳۸۱.
۲. سنگه، پیتر. مدرسهٔ یادگیرنده. ترجمهٔ لیلی محمدحسین. در دست انتشار. انتشارات منظومهٔ خرد.
3. www.ehow.com/feed/ehow-mom.rss

برای اینکه معلمان بتوانند ارتباط متقابل بین دانش‌آموزان را تقویت کنند روش‌های زیادی وجود دارد. زمانی که معلمان برای دانش‌آموزان فعالیت‌هایی طراحی می‌کنند که در آن ارتباط متقابل وجود دارد، طوری که از آن‌ها می‌خواهند با هم سالانشان هم گروه شوند و زمینهٔ مشترک برای درک متقابل از مدرسه و روش‌های یادگیری بیابند، بهترین فرصت برای تقویت تفاهم بین آن‌هاست. در واقع معلمان می‌توانند با جمع‌آوری اطلاعات دربارهٔ دانش‌آموزان و تعیین نقاط مشترک بین آن‌ها، به مدرسه به عنوان یک جامعه عینیت بخشند. معلمان و مربیان می‌توانند برای کشف وجوه مشترک بین دانش‌آموزان و همچنین ایجاد حس همدلی در کلاس و مدرسه، از این پیشنهادها استفاده کنند:

● با کمک دانش‌آموزان فهرستی از سؤال‌های مربوط به ترجیحات آن‌ها و اطلاعات کلی دربارهٔ دانش‌آموزان مانند تعداد افراد خانواده یا فیلم، کتاب یا سرگرمی محبوب دانش‌آموزان را تهیه کنید. فهرست را بین همهٔ دانش‌آموزان پخش کنید تا آن‌ها را کامل کنند. پس از کامل شدن فرم‌ها، آمار و ارقام را به شکل نمودار درآورید و به اطلاع همهٔ دانش‌آموزان مدرسه برسانید تا متوجه شوند که با اعضای دیگر مدرسه چه وجوه مشترکی دارند.

● برای کلاستان نمادی مانند یک پرچم تعیین کنید تا اعضای کلاس را متحد کند. دانش‌آموزان را در طراحی پرچم درگیر کنید. سعی کنید نمادی انتخاب کنید که ویژگی‌ها یا علاقه‌های کلاس را نشان دهد. پرچم بزرگی با کاغذ برش یا مقوا درست کنید و آن را در خارج از کلاس نصب

خودارزیابی شرط اساسی ارتقا آموزش معلمان در کشور انگلستان

دکتر نیره شاه محمدی

صلاحیت‌های آموزشی (توانایی تدریس، مدیریت کلاس و...) و هم‌پوشانی دوره‌های آموزش معلمان با دوره‌های آموزش عالی، از عمده‌ترین اصلاحاتی است که در این زمینه صورت پذیرفته است.

دپارتمان آموزش انگلستان نهاد مرکزی آموزش حرفه‌ای معلمان انگلستان است و بر افزایش استانداردهای آموزش حرفه‌ای معلمان، تعهد معلمان و نوسامانی حرفه معلمی پافشاری می‌کند. معلمان نیز ملزم هستند که روش‌های تدریس و برنامه‌های کاری خود را ارزیابی کنند و در دوره‌های حرفه‌ای آموزش خاص خود حضور یابند. به عبارت دیگر، حضور در دوره‌های آموزش ضمن خدمت از جمله وظایف حرفه‌ای معلمان بریتانیایی است. لذا برای تحقق این امر حداقل زمان مقرر خدمت برای کلیه معلمان تمام وقت پنج روز کاری در هفته تعیین شده که از این زمان لازم است حداقل سه روز هم‌زمان با تدریس در مدرسه، در آموزش‌ها نیز شرکت کنند. لذا زمانی که دوره‌های آموزش حرفه‌ای معلمان، هم‌زمان با سال تحصیلی شروع می‌شود، مدیریت کلاس‌های درس به معلمان جایگزین واجد شرایط (معلمان ذخیره) تفویض می‌شود. گفتنی است که هزینه استخدام معلمان ذخیره را خود مدارس می‌پردازند.

مسئولیت ارزیابی نیازهای تربیتی و طراحی و پشتیبانی طرح‌های تربیتی حوزه آموزش معلمان به عهده مراکز آموزش پاره‌وقت و آموزش از راه دور معلمان است. بخشی از دوره‌های آموزشی ضمن خدمت معلمان را نیز دانشگاه

جان استوارت میل: «آنچه را انسان بر اثر تربیت به دست می‌آورد و به کمک آن در میدان کار موفق می‌شود، به درستی می‌توان ثروت نامید.»

انگلستان از کشورهای توسعه‌یافته‌ای است که در عرصه‌های اقتصاد، تجارت، فناوری و سیاست گام‌های زیادی برداشته است. اقتصاددانان و دولت‌مردان انگلیسی از دیرباز بر اهمیت پرورش نیروی انسانی و تأثیر آن بر افزایش تولیدات، تأکید بسیار کرده‌اند. آن‌ها معتقدند که فراهم کردن سرمایه‌های نیروی انسانی مورد نیاز جامعه به معنای افزایش سطح معلومات، مهارت‌ها و استعدادها و همه افراد جامعه و استفاده مؤثر و مطلوب از آن در توسعه اقتصادی و اجتماعی و نیز مدرنیزه کردن کشور است.

براساس همین تفکر است که برنامه‌ریزان آموزشی و دست‌اندرکاران نظام تعلیم و تربیت این کشور، تربیت معلمان شایسته را از مهم‌ترین امور تربیت نیروی انسانی ذکر می‌کنند و اعتقاد راسخ دارند که کیفیت آموزش و پرورش در گرو تربیت و استخدام معلمان خبره و با کفایتی است که نظام تربیت معلم آن‌ها را آماده می‌کند. این امر خود مستلزم بازنگری آموزش معلمان است. لذا یکی از وظایف اصلی نظام آموزشی، بازنگری آموزش معلمان است. پیرنگ شدن نقش مدارس در تربیت و آموزش معلمان، مشارکت مراکز آموزشی و مراکز دانشگاهی با مدارس کشور برای تعیین و تدوین معیارهای اساسی آموزش معلمان، تأکید عمده بر

آزاد انگلستان بر عهده می‌گیرد و سالانه حدود یک صد هزار معلم را تحت پوشش چنین آموزش‌هایی قرار می‌دهد.

اهداف دوره‌های آموزشی ضمن خدمت

- * توسعه توانمندی‌های فردی، کسب مهارت و یادگیری مطالب جدید و کاربردی در حوزه تدریس؛
- * درک بهتر دانش‌آموزان و موقعیت آموزشی مدرسه؛
- * کسب دیدگاه‌ها و رویکردهای جدید در مورد تدریس؛
- * یادگیری کنترل بهتر موقعیت و مسائل آموزشی؛
- * تبادل تجربه بین معلمان؛
- * فراهم‌سازی گواهی‌نامه برای معلمان شایسته؛
- * ارتقای دانش و مهارت معلمان؛
- * آماده‌سازی معلمان برای نقش‌های جدید مانند مدیر یا مدرس؛
- * معرفی برنامه درسی جدید برای تجهیز معلمان به دانش و علم روز.

شیوه‌های ارائه آموزش‌های ضمن خدمت

- * مطالعه فردی؛
- * بازدید معلمان هر مدرسه از کلاس‌های یکدیگر؛
- * آموزش از طریق برگزاری جلسات آموزشی با حضور معلمان مدارس دیگر به منظور تبادل تجربه؛
- * برگزاری دوره آموزشی درون مدرسه‌ای با استفاده از مدرسان بیرونی برای معلمان، اولیا و کارکنان مدرسه؛
- * اجرای پروژه‌های آموزشی و انجام کارهای گروهی توسط گروه معلمان؛
- * برگزاری سمینار با همکاری و هماهنگی مدارس همجوار؛

- * اجرای کارگاه‌های آموزشی در مدرسه (این کارگاه‌ها بر مبنای نیازهای آموزشی مدرسه و معلمان در مدرسه تشکیل می‌شود)؛
- * برگزاری کارگاه‌ها و نشست‌های خوشه‌ای (در چند بخش همجوار یا ناحیه با موضوعات مشترک)؛
- * آموزش پیمانه‌ای^۱ از طریق مطالعه فردی توسط خود معلم یا مطالعه گروهی (در مکانی مرکزی مانند مدرسه یا مرکز آموزشی و به مسئولیت معلمی باتجربه یا یک مدرس)؛
- * استفاده از مواد آموزشی ساختاریافته^۲ در آموزش (لوح‌های فشرده آموزشی و کتاب‌های الکترونیکی). با ارزیابی آن‌ها از طریق بازدیدهای دوره‌ای، مشاهده، اجرای نشست یا کارگاه؛

* دوره‌های آموزشی مبتنی بر رسانه^۳: مانند آموزش یکسویه یا آموزش تعاملی^۴ از طریق رادیو (به شیوه نمایش، سخنرانی و گفت‌وگو)، آموزش از طریق لوح‌های فشرده یا فیلم‌های ویدیویی، مدل‌های درسی تلویزیونی یا سخنرانی‌های ارائه شده از طریق تلویزیون، آموزش از طریق رایانه و یادگیری مبتنی بر اینترنت؛

* اجرای دوره‌های آموزشی کوتاه مدت که معمولاً برای ارتقای حرفه‌ای معلمان در تعطیلات مدرسه‌ای انجام می‌شود؛

* بازدیدهای مطالعاتی معلمان از کشورهای دیگر. از این طریق، آن‌ها با بررسی نظام‌های آموزشی دیگر کشورها، از مدل‌های جایگزینی در مدیریت و اداره کلاس‌های درسی بهره‌مند می‌شوند. برنامه‌ریزی چنین بازدیدهایی به صورت دوجانبه و توسط هیئت مرکزی آموزش انگلستان و دایره بین‌المللی آموزش معلمان انجام می‌شود. هیئت دولت انگلستان نیز با اعطای بورسیه‌های تحقیقاتی و بودجه آموزشی به آموزش معلمان در مقیاس کوچک، از دوره‌های آموزش حرفه‌ای معلمان حمایت می‌کند.

مدل‌های ذکر شده امکان ارائه محتوای آموزشی به اشکال گوناگون را فراهم می‌کند و از شکل آموزش رسمی موضوعی خاص مانند ریاضیات، زبان، روش‌های تعلیم و تربیت مانند کار گروهی و مدیریت کلاس درس تا موضوعات پرورش حرفه‌ای مانند اقدام‌پژوهی و تمرینات بازخوردی^۵ را دربرمی‌گیرد. طول دوره‌های آموزشی بسته به موضوع دوره متفاوت است و از دو هفته تا چهار هفته و یک سال ادامه می‌یابد.

معلمان ملزم هستند که روش‌های تدریس و برنامه‌های کاری خود را ارزیابی کنند و در دوره‌های حرفه‌ای آموزش خاص خود حضور یابند

همکاری مدارس در آموزش دانشجو معلمان

با مشورت و اعلام همکاری معلمان مدرسه در این راه گام بردارند. نقش دیگر مدیر، بررسی میزان آمادگی معلمان مدرسه برای مربیگری است. مدیر مدرسه باید تشخیص دهد در میان معلمان چه کسانی آمادگی و صلاحیت مربیگری دارند و آیا هر معلم شایسته‌ای می‌تواند مربی مطلوبی هم برای آموزش به معلمان دیگر باشد؟

در آموزش مدرسه محور از معلمان انتظار می‌رود نقش مربیگری را برای دانشجو معلمان به عهده داشته باشند. ایفای این نقش علاوه بر هدایت فرایند یادگیری، به رشد حرفه‌ای معلمان کمک خواهد کرد. اجرای درست این نقش منوط به آموزش معلمانی است که آن را می‌پذیرند، زیرا آن‌ها باید مسئولیت‌های خاصی از قبیل برنامه‌ریزی با دانشجو معلم، تنظیم جلسات برای مشاهده تدریس، نظارت بر تهیه گزارش دانشجو در مورد تدریس مشاهده شده، بحث و تحلیل در زمینه درس مورد مشاهده، مطالعه گزارش‌های کارورزی دانشجو معلم و ارزشیابی مشترک کار دانش‌آموزان را به عهده بگیرند. علاوه بر آن، باید با توافق سایر معلمان، برنامه‌هایی برای مشاهده فعالیت‌های آموزشی و پرورشی کلاس آنان برای دانشجو معلمان تنظیم شود.

یکی دیگر از مسئولیت‌های معلم کمک به ارزشیابی از دانشجو معلمان است. لذا معلم کلاس و استاد کارورزی در تهیه برنامه‌ای تکوینی برای پیشرفت دانشجویان و تعیین اهداف یادگیری آنان با هم مشارکت می‌کنند و نقش هر یک با توجه به انتظارات آموزشی و پرورشی دوره آموزشی معلم روشن می‌شود. مزیت این روش آن است که وجود دانشجو معلمان در مدرسه، افکار تازه‌ای به ارمغان می‌آورد و راهنمایی معلمان به دانشجویان برای تفکر انتقادی در تدریس باعث می‌شود معلمان خود نیز در مورد اثربخشی تدریسان تفکر کنند و درباره اقدامات آموزشی و پرورشی خود نیز تجدیدنظر کنند. جلسات هماهنگی و شورای معلمان در مورد حق انجام این فعالیت به همکاری معلمان با هم و در نهایت به انجام کارهای گروهی منتهی می‌شود که دانش‌آموزان مهم‌ترین بهره‌گیران آن هستند.

از دیگر نوآوری‌های آموزشی کشور انگلستان در زمینه آموزش معلمان، اجرای طرح همکاری مدارس در آموزش دانشجو معلمان است. این روش در نظام آموزشی کشور انگلستان برای آماده‌سازی معلمان آینده به کار گرفته می‌شود و به نام «آموزش مدرسه محور» شناخته شده است. در این روش که براساس فلسفه مدیریت مشارکتی پایه‌گذاری شده است، مدارس می‌گیرند که در آن‌ها کارورزی انجام می‌گیرد، به عنوان شرکا و همکاران اصلی در تربیت معلمان آینده تلقی می‌شوند و معلمان مدرسه در طراحی و اجرای برنامه کارورزی و همچنین در آموزش و ارزشیابی دانشجو معلمان نقش عمده‌ای دارند. از طرف دیگر، در این مدل از آموزش، به اثرات این همکاری بر مدرسه توجه می‌شود و کارورزی دانشجویان وسیله‌ای مؤثر برای ایجاد تغییر و تحول در مدرسه و نوعی آموزش ضمن خدمت برای معلمان محسوب می‌شود.

در این روش، نقش مدیر مدرسه در ایجاد تغییر و نوآوری و کمک به تربیت معلمان بسیار حائز اهمیت است. با اینکه مدیران به طور مستقیم در برنامه آموزش و ارتقای حرفه‌ای معلمان درگیر نیستند و این مسئولیت غالباً توسط معاون آموزشی مدرسه یا معلم ارشد، به عنوان هماهنگ‌کننده برنامه انجام می‌شود، با این حال نقش مدیر در این برنامه اساسی است، زیرا وظیفه اوست که نظر اولیا و هیئت امنای مدرسه را در مورد مشارکت در امر آموزش و تربیت معلمان جلب کند. مدیر نمی‌تواند چنین تصمیمی را به تنهایی اتخاذ کند، زیرا لازمه مشارکت در این برنامه که بر کل مدرسه تأثیر می‌گذارد، حمایت و تعهد همه کارکنان است. بنابراین، لازم است مدیران علاقه‌مند ضمن توضیح فایده‌هایی که این امر می‌تواند برای مدرسه داشته باشد و فرصت‌های متنوع یادگیری که برای دانش‌آموزان به وجود خواهد آمد، تمایل خود را برای شرکت در این برنامه در شورای معلمان ابراز کنند و

حضور در
دوره‌های آموزش
ضمن خدمت
از جمله وظایف
حرفه‌ای معلمان
بریتانیایی است

مدارسی که در آن‌ها کارورزی انجام می‌گیرد، به عنوان شرکا و همکاران اصلی در تربیت معلمان آینده تلقی می‌شوند و معلمان مدرسه در طراحی و اجرای برنامه کارورزی و همچنین در آموزش و ارزشیابی دانشجو معلمان نقش عمده‌ای دارند

پی‌نوشت

- 1.Modularized instruction
- 2.Structured instructional material
3. Media based training
- 4.Interactive instruction
- 5.Reflective practices
- 6.Kirk Patrick

منابع

۱. آقازاده، احمد (۱۳۷۹). «آموزش و پرورش تطبیقی». تهران: انتشارات سمت.
- 2.Euan, Henderson (1977): The Growth of In Service Education and Training in the U.K., British Journal of In-Service Education, 3:3, 163- 174
- 3.Lazarova, Bohumira & Prokopova, Alice (2004) "Psychological aspects of in-service teacher training: educational needs and expectations", Paper presented at the European Conference on Educational Research, 22- 25 September 2004
۴. بازرگان، زهرا. آموزش مدرسه محور روشی مؤثر برای آماده‌سازی معلمان. نشریه روان‌شناسی و علوم تربیتی. فصل‌نامه تعلیم و تربیت. پاییز ۱۳۷۶. شماره ۵۱.
- 5.Lynd, Mark, (2005), FAST-TRACK TEACHER TRAINING, August 2005
۵. عباسیان، عبدالحسین (۱۳۸۵). اثربخشی دوره‌های آموزشی نشریه مدیریت. تدبیر. تیر ۱۳۸۵. شماره ۱۷۰.

ارزیابی میزان اثربخشی دوره‌های آموزشی

برای اطمینان از تأثیر دوره‌های آموزشی برگزار شده، آن‌ها را از روش‌های زیر ارزیابی می‌کنند:

- * نرخ ثبت‌نام معلمان در دوره‌های آموزشی و میزان استقبال آن‌ها از این دوره‌ها؛
- * نرخ گذر تحصیلی دانشجو معلمان؛
- * نمرات کسب شده در دوره آموزشی؛
- * نرخ قرارگیری معلمان در پست‌های آموزشی بعد از دوره‌های آموزشی؛
- * دانش معلم که معمولاً با آزمون‌های استاندارد سنجیده می‌شود؛
- * اعتماد به نفس معلم؛
- * نگرش معلم به تدریس؛
- * نرخ ماندگاری معلمان در حرفه معلمی؛
- * عملکرد معلم که از طریق مشاهده توانایی او در کلاس درس ارزیابی می‌شود؛
- * نمرات دانش‌آموزان.

ارزیابی اثربخشی آموزش‌های کوتاه مدت و استفاده از نتایج آن به منظور برنامه‌ریزی آموزش‌های آینده برای مدیران آموزش و مسئولان ضروری و مهم است. ارزیابی این چنینی، اگر به صورت منسجم بعد از اجرای برنامه آموزشی انجام پذیرد، می‌تواند در بهبود کیفیت برنامه‌های آموزشی ابزار مهمی باشد. با عنایت به این امر، احتمالاً دست‌اندرکاران برنامه آموزشی زمانی بیشترین استفاده را از ارزشیابی می‌کنند که نقش یک تصمیم‌گیرنده را بازی کنند و با توجه به اینکه اجرای این برنامه‌ها و دوره‌های آموزشی از لحاظ زمان، وقت بسیاری را می‌طلبد و مستلزم صرف هزینه‌های کلان است، انجام یک ارزشیابی دقیق و علمی ضروری است تا نقاط قوت و کاستی‌ها و نیز راه‌های پیشرفت و اصلاح آن و همچنین میزان تحقق اهداف و به طور کلی تصویری از وضعیت اثربخشی آموزشی این دوره‌ها را نشان دهد.

کرک پاتریک، دانشمند برجسته آموزش، دلایل اصلی ارزیابی آموزش‌های ضمن خدمت را چنین بیان می‌کند:

- * توجیه دلایل وجودی واحد آموزش با نشان دادن نقش و اهمیت آن در تحقق اهداف و رسالت‌های سازمان؛
- * اتخاذ تصمیم لازم درخصوص تداوم داشتن یا نداشتن برنامه‌های آموزشی؛
- * اخذ اطلاعات در مورد اینکه چطور می‌توان برنامه‌های آموزشی را در آینده بهبود داد.

بیماری

کبد چرب چیست؟

جگر بی صدا

دکتر احمد مختاریان

دبیر منطقه دو تهران

دستگاه گوارش یکی از گسترده‌ترین و پر حجم‌ترین دستگاه‌های بدن است. بخش‌هایی از دهان، گردن، سینه و تمام شکم را شامل می‌شود. در واقع بیش از نصف تنه انسان را به خود اختصاص داده است. دستگاه گوارش دو قسمت دارد. بخش اصلی آن شامل دهان، حلق، مری، دوازدهه، روده باریک و روده فراخ است و قسمت دوم آن اندام‌های ضمیمه‌ای یعنی دندان‌ها، زبان، غدد بزاقی، اپیگلوت، لوزالمعده (پانکراس)، کیسه صفرا، کبد (جگر) و غدد بسیار فراوان درون ریز جدار لوله گوارشی است.

کبد بزرگ‌ترین غده بدن با وزنی در حدود ۱۵۰۰ گرم است. این غده تمام قسمت بالا و راست حفره شکمی را اشغال می‌کند. اگر کبد مهم‌ترین غده بدن انسان نباشد، دست کم دومین غده بسیار با اهمیت آن است. برخی دانشمندان و محققان بیش از ۲۰ کارکرد و نقش مهم برای کبد نام برده‌اند که مهم‌ترین آن‌ها عبارت‌اند از:

- ✓ تولید صفرا برای تجزیه و شکستن چربی‌ها؛
- ✓ ذخیره‌سازی قند اضافه بدن به صورت گلیکوژن؛
- ✓ تنظیم سطح قند بدن؛
- ✓ تنظیم سطح چربی بدن؛
- ✓ تنظیم سطح پروتئین‌ها و اسیدهای آمینه بدن؛
- ✓ تولید بسیاری از پروتئین‌های ضروری و حیاتی مانند آلبومین؛

- ✓ تجزیه و از بین بردن سم‌ها (سم زدایی)؛
 - ✓ تجزیه بسیاری از داروها و کاهش تأثیرات زیانبار آن‌ها؛
 - ✓ تجزیه و از بین بردن گلبول‌های قرمز پیر و فرسوده.
- وجود این همه تنوع در وظایف این غده، به دلیل داشتن ساختمان بسیار ظریف و ویژه آن است.

با توجه به موارد بالا، حفظ سلامت این غده قرمز جگری رنگ از مهم‌ترین مسئولیت‌های هر یک از ماست.

شاید گزافه‌گویی نباشد اگر بگوییم «داشتن کبد سالم یعنی بهره‌مندی از بخش بزرگی از سلامتی».

برای درک جایگاه پراهمیت این غده، توجه به این نکته می‌تواند کمک‌کننده باشد که بسیاری از بزرگان جهان پزشکی تألیفات مفصل و پر حجمی درباره کبد و بیماری‌های آن دارند.

این اندام نیز مانند بقیه اندام‌های بدن دچار بیماری‌ها و اختلالات متعدد و گوناگون می‌شود، مانند: سرطان کبد، سیروز، هپاتیت، عفونت‌های انگلی و کیستیک، نارسایی کبدی و کبد چرب.

در این مقاله به بیماری «کبد چرب» می‌پردازیم. این بیماری از گروه بیماری‌های عصر تمدن و دهه‌های کنونی زندگی بشری محسوب می‌شود. آمارهای مراکز بهداشتی معتبر جهان گویای روند صعودی تعداد مبتلایان به آن و همچنین کاهش سن ابتلا (از بزرگسالان به جوانان و نوجوانان) در کشورهای پیشرفته و در حال پیشرفت و از جمله در کشور ما ایران است.

بیماری کبد چرب عبارت است از تجمع گویچه‌های چربی در حداقل پنج درصد سلول‌های کبدی و در نتیجه

متورم شدن آن‌ها. این چربی بیشتر از نوع تری گلیسیرید است.

کبد چرب به دو شکل الکلی و غیرالکلی بروز می‌کند. کبد چرب - از هر نوع که باشد - نشانه‌های قابل دیدن ندارد. هیچ پزشکی نمی‌تواند هنگام معاینه بالینی متوجه آن شود و آن را تشخیص دهد. تنها راه شناسایی آن انجام آزمایش خون و آزمایش‌های کارکرد کبدی است. اما این علائم می‌تواند بیمار و پزشک را به انجام آزمایش‌های تشخیصی و سونوگرافی تحریک کند و وادارد. درد خفیف بالای شکم و زیر سینه، خستگی زودرس، تهوع و استفراغ. اگر کبد در مراحل اولیه گرفتاری به این عارضه باشد، می‌توان با حذف عوامل ایجادکننده، آن را به حالت طبیعی بازگرداند، اما در صورت ادامه روند تجمع چربی، کبد دچار هپاتیت و التهاب می‌شود که در این مرحله علائم هپاتیت یعنی زردی و یرقان بروز می‌کنند. ادامه یافتن سیر کبد چرب به سیروز و از کار افتادن کبد می‌انجامد که در این صورت پیوند کبد ضرورت خود را آشکار خواهد کرد و اگر - به هر دلیلی - پیوند انجام نگیرد، مرگ فرد مبتلا را در پی خواهد داشت.

عوامل ایجادکننده کبد چرب عبارتند از: نوشیدن الکل، چاقی، دیابت (مرض قند)، استفاده از غذاهای پرچرب مانند سس‌ها و فست‌فودها، مصرف زیاد قند و نشاسته مانند شیرینی، شکلات، برنج و کم تحرکی.

با توجه به این عوامل، چند دسته از افراد بیشتر از دیگران در معرض گرفتار شدن به عارضه کبد چرب قرار دارند:

مصرف‌کنندگان الکل؛ افراد چاق؛ کسانی که تحرک بدنی کم دارند مانند کارمندان، رانندگان و سایل نقلیه عمومی و کسانی که برای انجام هر کاری از اتومبیل استفاده می‌کنند؛ کودکان و جوانانی که فعالیت بدنی آن‌ها کم است (زیاد با رایانه کار می‌کنند، برای مسی‌رهای کوتاه از سرویس مدرسه استفاده می‌کنند، کم بازی می‌کنند) یا به علاقه خود یا اصرار والدین، زیاد غذا می‌خورند.

پیشگیری و راه‌حل

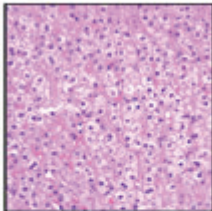
از آنجا که تاکنون هیچ روش درمانی مؤثر و مورد قبولی در این زمینه ارائه نشده است، پس بهترین کار انجام اقدامات پیشگیرانه است. مسلماً قطع مصرف الکل، کاهش

مصرف چربی و قند و از همه مهم‌تر پرداختن به ورزش و فعالیت‌های بدنی نسبتاً سنگین که باعث افزایش میزان سوخت‌وساز چربی‌ها می‌شود، مانند فوتبال، بسکتبال، ژیمناستیک، دویدن و بازی‌های پرتحرک، می‌تواند برای نوجوانان و جوانان تأثیرات مثبتی در جلوگیری از پیدایش این عارضه داشته باشد. بزرگ‌سالان نیز با قطع مصرف الکل و داشتن فعالیت بدنی نسبتاً شدید مانند فوتبال، بدمینتون، دویدن آرام، راهپیمایی‌های تقریباً آرام ولی طولانی مدت و تنظیم رژیم غذایی می‌توانند از بروز بیماری کبد چرب جلوگیری کنند یا کبد را به حالت طبیعی بازگردانند؛ البته به شرط آنکه وارد مرحله هپاتیت و سیروز نشده باشند. خوردن انواع گیاهان و غذاهای دارای فیبر مانند سبزیجات، غلات، عدس، لوبیا، میوه‌ها و ویتامین ای نیز می‌تواند بسیار مؤثر باشد.

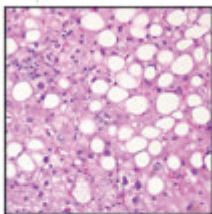
آنچه بسیار بااهمیت است انجام دوره‌ای آزمایش خون و آزمایش‌های کبدی و در صورت صلاحدید پزشک انجام سونوگرافی است.

مراقب جگر خود باشید.

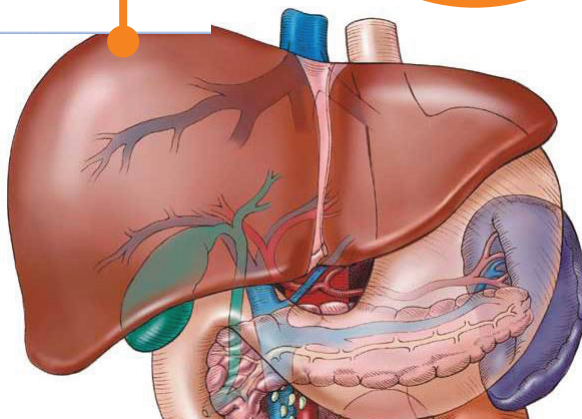
کبد سالم

کبد چرب

بیماری کبد چرب عبارت است از تجمع گویچه‌های چربی در حداقل پنج درصد سلول‌های کبدی و در نتیجه متورم شدن آن‌ها

بی محلی کن، او فقط توجه طلبی می کند! مدرسه و نیازهای اساسی دانش آموزان

منا خاطری

تحقیر شدن به وسیله معلم، ترس از تنبیه، بی نظمی در کلاس و مدرسه؛ همه این ترس ها تأثیر ویرانگری بر یادگیری دارند. تنش و نگرانی حاصل از ترس و تهدید شدن، بر حافظه کوتاه مدت و بلند مدت تأثیر می گذارد. تنش پیوسته تعادل شیمیایی مغز را به هم می زند و این نبود تعادل، احتمال رفتارهای تکانشی و حتی خشونت را در فرد بالا می برد. به این ترتیب، او برای به دست آوردن کنترل دوباره زندگی می کوشد.

چگونه می توان در کلاس نیازهای غریزی دانش آموزان را برآورده کرد؟

نیازهای غریزی عبارتند از:
آب: حدود ۷۸ درصد از مغز انسان را آب تشکیل می دهد. دانش آموزان را تشویق کنید در ساعت های استراحت آب بنوشند یا به آن ها اجازه دهید با خود آب به کلاس بیاورند. برای خودداری از به هم خوردن نظم کلاس می توانید نشانه ای برای رفتن به آبخوری تعیین کنید تا دانش آموزانی که به رفتن به آبخوری نیاز دارند، بتوانند به آرامی از کلاس خارج شوند.

جسمانی و روانی است. با این حال، از آنجا که ما انسان ها توانایی مجسم کردن آینده را در ذهن خود داریم، نیاز به بقا نیز فراتر از برآوردن نیازهای غریزی خواهد بود. به همین دلیل، برای بازنشستگی خود بیمه می خریم تا در آینده ثبات مالی داشته باشیم، ورزش می کنیم تا با بالا رفتن سن سلامت بیشتری داشته باشیم و... معلمان باید به این نکته توجه داشته باشند که گرچه نیاز به بقا امری ظاهراً جسمانی است اما مؤلفه های روان شناختی نیز دارد. که از جمله نیاز به داشتن حس امنیت و نظم است.

معلم در مدرسه و کلاس درس بر برخی از نیازهای دانش آموزان به بقا کنترل ندارد؛ از جمله غذایی که می خورند و لباسی که می پوشند. با این حال، می توان در مدرسه به مقوله روان شناختی این نیاز که همان داشتن حس امنیت است توجه داشت. گرچه برای بسیاری از دانش آموزان غذا و پوشاک مناسب فراهم می شود، اما بسیاری از آنان ترس و تهدید را هر روزه و هر ساعت به شیوه های گوناگونی تجربه می کنند؛ دشنام دادن و مسخره کردن همسالان، مورد قلدری قرار گرفتن،

چرا برخی از دانش آموزان با انگیزه و آمادگی به کلاس می آیند و گروهی برعکس، بی انگیزه اند؟ معلم و همه کارکنان مدرسه می توانند شرایطی ایجاد کنند تا همه دانش آموزان، نه تنها معدودی از آنان، با انگیزه به مدرسه بیایند و همه توانایی خود را برای آموختن به کار گیرند. کلید موفقیت برای ایجاد انگیزش یاری دادن دانش آموزان برای برآوردن نیازهای اساسی شان است.

برای داشتن کلاس درسی براساس نظریه انتخاب نخست باید این نظریه را به خوبی شناخت؛ نظریه ای که به چرایی و چگونگی رفتار در انسان می پردازد. برای نهادینه شدن این شیوه تفکر بهتر است دوباره باورهای بنیادی گلاس، بنیان گذار این نظریه، را با هم مرور کنیم: گلاس بر این باور است که دلیل همه رفتارهای ما برآورده کردن یک یا چند نیاز اساسی انسانی است. همان گونه که می دانیم، نخستین نیاز انسان، نیاز به بقاست. پرسش این است که چگونه می توان نیاز به بقا را در کلاس درس برآورده کرد؟ به طور حتم نیاز به بقا شامل نیاز به غذا، سرپناه، گرما، آسایش و امنیت

**تنش پیوسته تعادل
شیمیایی مغز را به
هم می زند و این
نبود تعادل، احتمال
رفتارهای تکانشی و
حتی خشونت را در
فرد بالا می برد**

بسیاری از دانش آموزان ترس و تهدید را هر روزه و هر ساعت به شیوه‌های گوناگونی تجربه می‌کنند؛ دشنام دادن و مسخره کردن همسالان، مورد قلدری قرار گرفتن، تحقیر شدن به وسیله معلم، ترس از تنبیه، بی‌نظمی در کلاس و مدرسه؛ همه این ترس‌ها تأثیر ویرانگری بر یادگیری دارند

آنان دوری می‌کنند. دوری دیگران فرصت آموختن مهارت‌های اجتماعی و هیجانی را از این افراد می‌گیرد و پیامد چنین واکنشی همان چرخه معیوب، رفتارهای چالش برانگیز و در نهایت نیاموختن مهارت‌های اجتماعی و از همه مهم‌تر برآورده نشدن نیاز به عشق و احساس تعلق خواهد بود.

پس چه باید کرد؟

- زمانی را به بودن با چنین دانش آموزی اختصاص دهید. می‌توانید ساعت‌های تفریح را با او بگذرانید. مطلبی را با هم بخوانید و در مورد موضوع‌های گوناگون گفت‌وگو کنید.

- شیوه‌های گرفتن توجه مثبت را به او آموزش دهید. می‌توانید این کار را در گروه‌های کوچک نیز انجام دهید.

- فرصت‌هایی فراهم کنید تا بتواند در تعامل با دیگران موفق شود. در فعالیت‌های گروهی می‌توانید او را با فردی هم گروه کنید که مهارت اجتماعی بالایی دارد.

- علاقه‌ها، عادت‌ها، ترس‌ها و امیدهای او را بشناسید.

- به او زمان بدهید. وقتی نیاز به تعلق در او برآورده شود تغییر رفتار به شیوه مثبت را در او مشاهده خواهید کرد. برای پیشرفت او در تغییر به او بازخورد دهید.

در بخش‌های بعدی به سه نیاز دیگر خواهیم پرداخت.

چنین جملاتی می‌توانند ترس از شکست را نیز در دانش آموزان کاهش دهند و توان ریسک‌پذیری را در آنان بیشتر کنند.

نکته دیگری که حس نیاز به بقا را در دانش آموزان برآورده می‌سازد، این است که بدانند در مدرسه قرار است چه کاری انجام دهند. انسان‌ها وقتی در محیطی به طور پیوسته با محرک‌ها و رویدادهای پیش‌بینی نشده روبه‌رو شوند، با گذشت زمان اعتماد خود را نسبت به محیط از دست می‌دهند و نیاز به بقا در آن‌ها به درستی برآورده نمی‌شود. به همین دلیل، وجود نظم و برنامه‌ریزی در مدرسه و کلاس امری ضروری است. دانش آموزان در مدرسه بیش از خانه به احساس امنیت نیاز دارند. بدون داشتن احساس امنیت یادگیری به حداقل میزان خود می‌رسد.

نیاز به عشق و احساس تعلق

چند بار این جمله را از معلم شنیده‌اید که «به او بی‌محلی کن، او فقط توجه‌طلبی می‌کند!» دانش آموز توجه‌طلب پیشینه خوبی در مدرسه ندارد و معمولاً رفتارش به کشمکش در کلاس و اختلال در مدیریت آن می‌انجامد. در حالی که توجه‌طلبی این دانش آموزان فقط برای برآوردن نیاز به عشق و احساس تعلق است. گاهی به دلیل نداشتن مهارت‌های اجتماعی و ناتوانی در مدیریت هیجان‌ها در برخی از دانش آموزان به دشواری می‌توان با آن‌ها ارتباط برقرار کرد. این دانش آموزان گاهی حاضر جوابی می‌کنند، غر می‌زنند، سماجت به خرج می‌دهند و بر توقع هستند. گاهی به دلیل ندانستن آداب اجتماعی دیگران را تحقیر می‌کنند. به همین دلیل، معلم و دیگران از

غذا: پایین آمدن قند خون احساس خستگی ایجاد می‌کند. به این ترتیب، حواس فرد به آسانی پرت و او زودرنج و بداخلاق می‌شود. برای جلوگیری از این حالت می‌توانید زمان‌هایی را برای خوراک خوردن دانش آموزان تعیین کنید.

اکسیژن: ۵/۱ از اکسیژن بدن را مغز مصرف می‌کند. به همین دلیل کارهایی چون باز کردن پنجره یا نگه داشتن چند گلدان در کلاس می‌تواند سودمند باشد (می‌توانید از گیاهانی استفاده کنید که به آبیاری کمتری نیاز داشته باشند). انجام تمرین‌های کششی یا تنفس عمیق شکمی نیز خوب است. تمرین دیگر این است که دانش آموزان بدن خود را شل کنند و از کمر به سمت پایین خم شوند و دست‌ها را آویزان کنند. سپس خیلی آرام به سمت بالا حرکت کنند و در حین بالا آمدن نفس عمیق بکشند و تا دو شماره نفس را در سینه نگه دارند و سپس آن را خارج کنند. این کار را دو یا سه بار انجام دهند.

راه‌های ایجاد احساس امنیت و نظم در کلاس

* خوشامدگویی: سلام و خوشامدگویی در آغاز روز همراه با لبخند و نامیدن نام تک‌تک دانش آموزان این پیام را به آن‌ها می‌رساند که به ایشان اهمیت می‌دهید و می‌خواهید آرامش و آسایش داشته باشند.

* نصب پوسترهایی با جملات مثبت: می‌توانید دیوارهای کلاس را با پوسترهایی از جملات مثبت در مورد یادگیری پر کنید؛ جملاتی چون: اشتباه کردن اشکالی ندارد، ما از اشتباه‌های خود درس می‌گیریم؛ هر کسی با شیوه خودش یاد می‌گیرد؛ همه ما باهوش هستیم فقط شیوه باهوش بودنمان با هم متفاوت است.

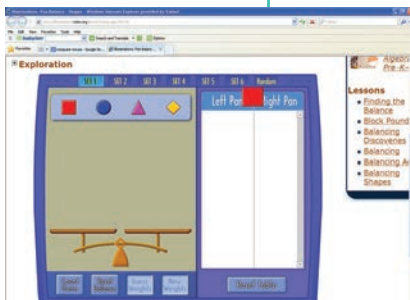
منابع

1. www.teachingforexcellence.com/our-model/three-principles-and-six-keys/the-six-keys-for-fostering-and-maintaining-high-motivation-and-achievement.
2. www.scribd.com/doc/52278450/Classroom-Management-Resource-Guide
3. www.thepositiveclassroom.org/201201/are-you-meeting-love-and-belongingness.html

یادگیری براساس گروه و فناوری

زهره تهرانی - مریم شیخعلیان
معلمان منطقه یک تهران

مرحله اول: ایجاد انگیزش

✓ گروه بندی: معلم ۶ مجموعه کارت های ۴ تایی را به طور تصادفی بین دانش آموزان توزیع می کند. روی هر کارت یک نمودار عبارت جبری است. دانش آموزانی که خروجی نمودار عبارت جبری آن ها یکسان است، در یک گروه قرار می گیرند (هدف گرم شدن دانش آموزان برای ورود به بحث و یادآوری نمودار عبارت جبری است).

✓ معلم از دانش آموزان می خواهد به وبسایت زیر مراجعه کنند و با انجام بازی موجود در آن، وزن هر کدام از شکل های خواسته شده را به دست آورند:

illuminations.nctm.org/ActivityDetail.aspx?ID=33

✓ معلم در مورد روش های پیدا کردن جوابها از هر گروه سؤال می کند و از دانش آموزان می خواهد نتایجی را که از انجام این فعالیت می گیرند بیان کنند (برای مثال: با حذف اشکال یکسان از طرفین، همچنان تساوی برقرار است).

موضوع تدریس: معادله انتظارات آموزشی

- دانش آموز بتواند مفهوم معادله درجه اول را بیان و آن را حل کند.

- دانش آموز بتواند از خاصیت های تساوی در حل معادله درجه اول استفاده کند.

- دانش آموز بتواند با استفاده از وبسایت های مناسب معادلات درجه اول را حل کند و در مهارت حل معادلات درجه اول مهارت بیابد و اشکالات احتمالی خود را با استفاده از آن ها برطرف کند.

- دانش آموز بتواند با استفاده از راهبرد تشکیل معادله، مسائل را به معادله تبدیل و سپس حل کند.

مرحله دوم: تحقیق و آموزش

✓ معلم از دانش آموزان می خواهد به وبسایت زیر مراجعه کنند و فعالیت موجود در آن را انجام دهند. پس از بررسی درستی جواب خود، مقدار X را نیز به دست آورند.

ixl.com/math/algebra-1/model-and-solve-equations-using-algebra-tiles

✓ در حین فعالیت این سوالات پاسخ داده می شوند:

– در مرحله اول چه نوشتید؟

– عدد به دست آمده در مرحله دوم چیست و چگونه

آن را یافتید؟

✓ پس از مطرح شدن پاسخ های دانش آموزان در کلاس، معلم آن ها را جمع بندی می کند: تساوی جبری که در مرحله اول نوشتیم، معادله نام دارد و عددی که پیدا کردیم، جواب معادله است.

✓ از بچه ها خواسته می شود برای درک خواص تساوی و آمادگی برای یادگیری روش حل معادله، این بازی را انجام دهند:

lrm.ir/Default.aspx?tabid=82

✓ معلم از بچه ها می خواهد برای تکمیل اطلاعات خود و برای اینکه بتوانند به روش جبری معادله را حل کنند، به صورت گروهی به وبسایت زیر مراجعه و بخش های قبلی را مطالعه کنند و در هر مرحله یکی از اعضای گروه برای سایرین توضیح دهد.

coolmath.com/algebra/06-solving-equations/index.html

از آنجا که این فعالیت مرحله ای و از آسان به سخت است و رفتن به هر مرحله ای مستلزم درک کامل مرحله قبل است، معلم بین گروه ها حرکت و اشکالات احتمالی را برطرف می کند. ✓ معادله تشکیل و مسئله حل می شود. بچه ها با مراجعه به وبسایت زیر، با کاربرد معادلات در حل مسائل آشنا می شوند. معلم از گروه ها می خواهد ابتدا سعی کنند معادله تشکیل دهند و سپس آن را حل کنند.

ixl.com/math/algebra-1/solve-linear-equations-word-problems

مرحله سوم: جمع بندی و تجزیه و تحلیل

✓ از گروه ها خواسته می شود برداشت خود را در مورد موضوعات مربوط به معادله با ذکر یک مثال در کلاس مطرح کنند: تعریف معادله، تعریف جواب و ویژگی آن، خواص تساوی و روش کلی حل معادله؛ ✓ دانش آموزان برای تکمیل یافته های خود و پاسخ به سوالات باقی مانده احتمالی به کتاب درسی خود ارجاع داده می شوند.

مرحله چهارم: ارزشیابی و تکلیف

✓ دانش آموزان آزمونک روی مودل درس را به طور فردی در زمان تعیین شده انجام می دهند. ✓ دانش آموزان برای جلسه آینده به عنوان تکلیف کاربرگی را که روی مودل درس قرار دارد و همچنین تمرین های صفحه ۱۵۲ کتاب درسی را حل می کنند.

✓ تکلیف امتیازی: تعدادی

معادله روی تخته نوشته و

از بچه ها خواسته می شود

پاسخ های خود را حداکثر تا پایان

همان روز از طریق پیامک به

شماره تلفن همراهی که روی

تخته نوشته می شود بفرستند.

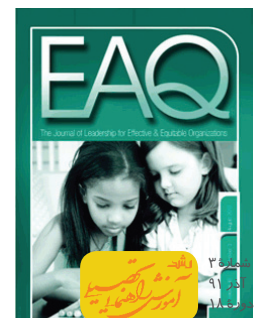
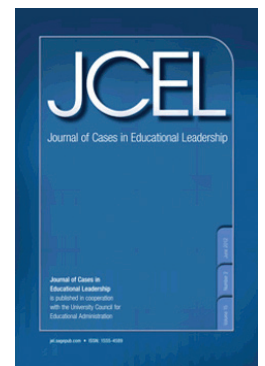
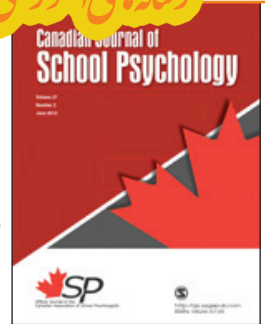

+ وبسایت های پیشنهادی که دانش آموزان می توانند به آن ها مراجعه کنند:

[coolmath.com/
algebra/06-
solving-equations/
index.html](http://coolmath.com/algebra/06-solving-equations/index.html)

[ixl.com/math/
algebra-1](http://ixl.com/math/algebra-1)

[illuminations.
nctm.org/
LessonDetail.
aspx?id=L166](http://illuminations.nctm.org/LessonDetail.aspx?id=L166)

دنیای یادگیری کاغذی

در نظر داریم برای آشنایی بیشتر شما همکاران محترم با رسانه‌های آموزشی جهان، از این شماره به بعد، جزئیاتی از رسانه‌های مکتوب در سایر کشورها را معرفی و ارائه کنیم. در این شماره، ۱۵ عنوان از مجلات آموزشی شرکت انتشاراتی سیج^۱ بحث و بررسی می‌شود. چکیده مقالات منتشر شده در هر یک از مجلات روی سایت شرکت انتشاراتی سیج قابل مشاهده است.

دکتر نیره شاه‌محمدی
معصومه خیرآبادی

هر شماره از آن حاوی مقالاتی از روان‌شناسان آموزشی، رفتاری، شناختی و روان‌پزشکان است که به نقش مسائل روان‌شناختی و تأثیر آن بر آموزش تأکید دارند.

cjs.sagepub.com

● کودک با استعداد^۲ (فصل‌نامه): این مجله تحقیقات و دیدگاه‌های نوین دربارهٔ پرورش استعدادها درخشان از طریق مدرسه، خانه و جامعه را مطرح می‌کند و هر شماره از آن به ادبیات تحقیقاتی اختصاص دارد که زوایای پنهان شخصیتی کودکان مستعد را می‌کاوند. همچنین، مدل‌های برنامه‌ریزی، ساختار آموزشی و سایر حوزه‌های مرتبط با آموزش و پرورش کودکان دارای استعدادها درخشان در این مجله مطرح می‌شوند.

gcq.sagepub.com

● مدارس پیشرفته^۳ (گاه‌نامه): این مجله حاوی مقالاتی است دربارهٔ مدارس موفق و از سوی دیگر مدرسه‌ای که با مشکلاتی مواجه هستند. مخاطبان مجله «مدارس پیشرفته»، معلمان، رؤسای مدارس، دانشگاهیان، کارمندان آموزش و پرورش، محققان و مشاوران کشورهای گوناگون هستند.

imp.sagepub.com

● سیاست‌گذاری آموزشی^۴ (دوماه‌نامه): محتوای این مجله به نتایج عملی تصمیم‌گیری‌ها و سیاست‌های آموزشی می‌پردازد. در این مجله، رابطه بین سیاست‌های آموزشی و عملکرد آموزش و پرورش بررسی می‌شود. همچنین، دیدگاه‌های جدید دربارهٔ مسائل مورد مناقشه در حوزه آموزش مطرح و بهترین تحقیقات مرتبط با این موضوع، همراه با نمونه‌های عملی ارائه می‌شوند و مجله مذکور را

● زبان اول^۵ (فصل‌نامه): مجله‌ای بین‌المللی است که مقالاتی با موضوع زبان آموزی کودکان و تحقیقات انجام شده در حوزه زبان آموزی را منتشر می‌کند. این مجله با رویکردی بین‌رشته‌ای، به موضوعات روان‌شناسی، زبان‌شناسی، مردم‌شناسی، علوم‌شناختی، علوم عصب‌شناختی، ارتباطات، جامعه‌شناسی و آموزش می‌پردازد.

fla.sagepub.com

● مجله سوادآموزی در دوران کودکی^۶ (فصل‌نامه): در این مجله بین‌المللی، موضوع آموزش مهارت‌های خواندن و نوشتن در دوران ابتدایی مطرح است و مقالات آن به موضوع چگونگی و عملکرد باسوادی در دوران کودکی می‌پردازند.

ecl.sagepub.com

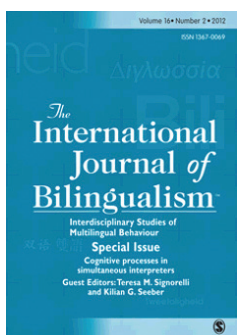
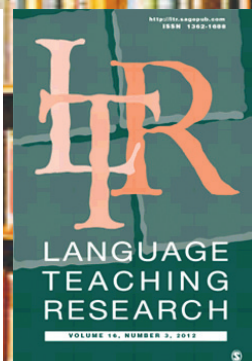
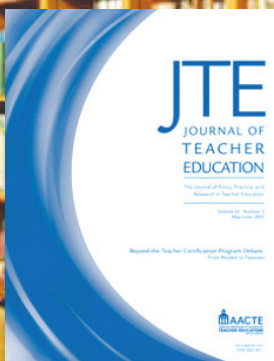
● پژوهش در آموزش زبان دوم^۷: تحقیقات مرتبط با یادگیری زبان دوم یا بیگانه موضوع اصلی نشریه است و در آن آموزش تمامی زبان‌ها مدنظر قرار می‌گیرد. هر شماره از این مجله موضوعات گوناگونی مانند برنامه‌ریزی درسی، روش تدریس، طراحی مواد آموزشی، روش‌شناسی، آموزش مهارت‌های ویژه و زبان برای اهداف ویژه را دربرمی‌گیرد.

ltr.sagepub.com

● نشریه بین‌المللی دوزبانگی^۸: عرصه‌ای برای انتشار تحقیقات زبان‌شناسی، روان‌شناسی، عصب‌شناسی و موضوعات اجتماعی با محوریت ارتباط زبانی است. در این مجله رفتار زبانی افراد دوزبانه و چندزبانه بررسی می‌شود.

ijb.sagepub.com

● نشریه کانادایی روان‌شناسی مدرسه‌ای^۹ (فصل‌نامه): این نشریه به موضوع روان‌شناسی در آموزش می‌پردازد و

شماره ۳
آذر
دوره ۱۸

مقالات موقعیت محور، گزارشات کیفی و کمی از تحقیقات تجربی و تجربیات موفق است.

ldx.sagepub.com

● موضوعات ویژه آموزش کودکان در سنین پایین^{۱۵}: حاوی مجموعه اطلاعاتی است که کیفیت زندگی کودکان استثنایی و خانواده‌های آن‌ها را ارتقا می‌بخشد. این مجله به خاطر داشتن ماهیت کاربردی، در ارائه خدمات به کودکان دارای نیازهای ویژه پیش از دبستان، به متخصصان کمک می‌کند. هر شماره از این مجله حاوی مقالات، گزارشات، ادبیات تحقیق، بیانیه‌ها، تحقیقات موقعیت محور و شرح برنامه‌های آموزشی است.

tec.sagepub.com

● تربیت معلم^{۱۶}: محتوای این مجله به موضوعاتی مانند تجربیات موردی، آموزش معلمان، علوم شناختی و تربیتی، تفکر انتقادی، انتخاب معلم، آموزش‌های ضمن خدمت، استخدام، اعتباربخشی به شغل معلمی، باورهای معلمان درباره شغل معلمی، چشم‌اندازهای مدیریتی و اخلاق حرفه‌ای در آموزش معلمان اختصاص دارد.

jte.sagepub.com

پی‌نوشت

1. Sage Publication Company
2. First Language
3. Journal of in Early Childhood Literacy
4. Language Teaching Research
5. International Journal of Bilingualism
6. Canadian Journal of School Psychology
7. Gifted Child Quarterly
8. Improving Schools
9. Educational Policy
10. Educational Administration Quarterly
11. Cases in Educational Leadership
12. Management in Education
13. Journal of Intellectual Disabilities
14. Journal of Learning Disabilities
15. Topics in Early Childhood Special Education
16. Journal of Teacher Education

به منبعی سودمند برای معلمان، سیاست‌گذاران آموزشی، مدیران، محققان و دانشجویان تبدیل می‌کنند.

epx.sagepub.com

● مدیریت آموزشی^{۱۷} (فصل‌نامه): این مجله مقالاتی تجربی و نظری درباره مدیریت ارائه می‌دهد و مسائل مربوط به مدیریت سازمان‌های آموزشی را بررسی می‌کند. مقالات عمدتاً از بین تحقیقات دانشجویان رشته آموزش انتخاب می‌شوند.

eaq.sagepub.com

● موضوعاتی در رهبری آموزشی^{۱۸}: مجله‌ای است که برای مدیران آموزشی منتشر می‌شود و به مقالاتی اختصاص دارد که این گروه را برای مواجهه با موقعیت‌های گوناگون مدیریتی آماده می‌کند. این مجله تحت حمایت انجمن دانشگاهی آموزش دولتی منتشر می‌شود تا سطح آماده‌سازی اجرایی مدیران آموزشی را ارتقا بخشد.

jel.sagepub.com

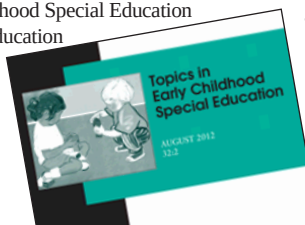
● مدیریت در آموزش و پرورش^{۱۹} (فصل‌نامه): به بحث‌ها و مناظراتی اختصاص دارد که تمامی جنبه‌های مدیریت آموزشی را دربرمی‌گیرند. چاپ مقالات، منوط به نوآورانه بودن موضوع و باتجربه بودن نویسندگان است.

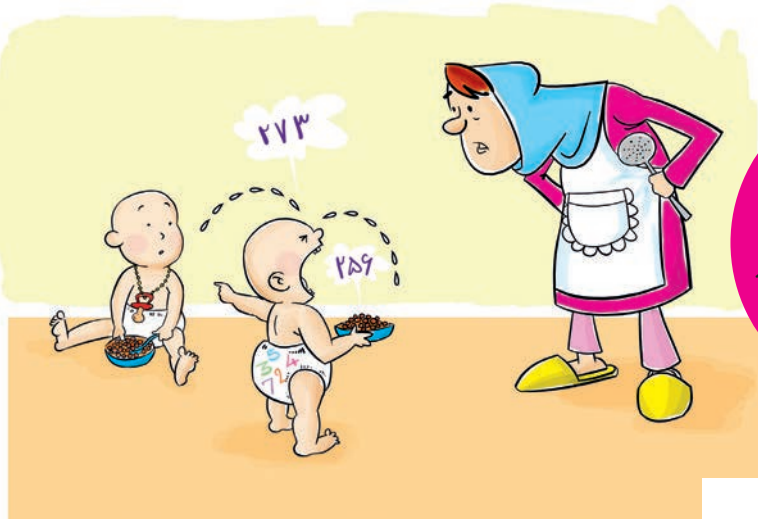
mie.sagepub.com

● معلولیت‌های ذهنی^{۲۰}: این مجله پلی برای تبادل تجربیات، دانش و تحقیقات در حوزه‌های آموزشی، اجتماعی و بهداشت و درمان ایجاد کرده است که از طریق آن به مسائل ناتوانی‌های ذهنی و رابطه آن با یادگیری توجه می‌شود.

jid.sagepub.com

● نشریه ناتوانی‌های یادگیری^{۲۱}: این مجله مجموعه‌ای از موضوعات در حوزه ناتوانی در یادگیری دروس استدلالی مانند علوم و ریاضی، ادبیات تحقیق، مقالات نظری،

از شمارش و سایر کارهایی که می توان با اعداد و ارقام انجام داد لذت می برند.

مرد حسابی

(راه های شناسایی هوشمندان منطقی - ریاضی)

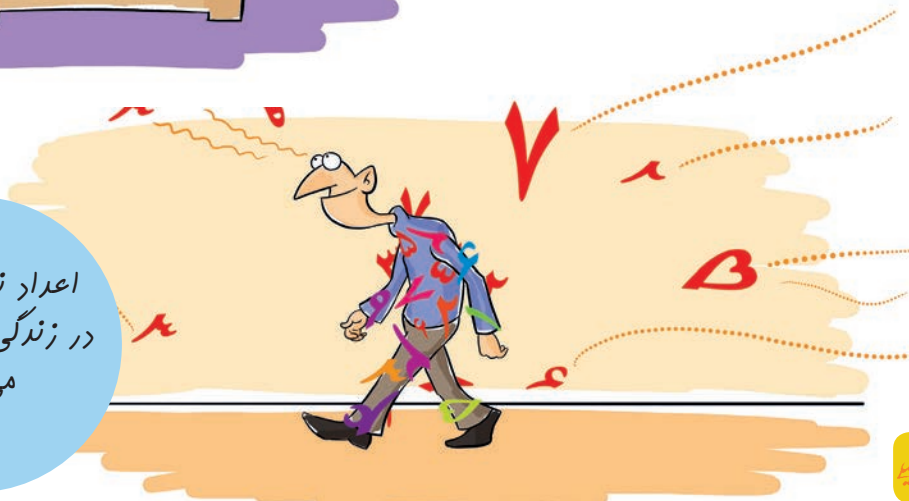
به خاطر علاقه زیاد به شمردن، شغل های خاص انتخاب می کنند.

از هر فرصتی برای لذت بردن از شمارش استفاده می کنند.

اعداد نقش مهمی در زندگی آن ها بازی می کنند.

همه چیز را در
چارچوب‌های تعریف شده
قرار می‌دهند.

عاشق محاسبات
منطقی هستند.

از حل معادلات
ریاضی لذت می‌برند.

به موضوعات
علمی و انبیا
آزمایش‌های علمی علاقه
نشان می‌دهند.

سازمان یادگیرنده

کد دوره: ۹۱۴۰۰۴۸۳

مخاطبان: مدیران و معاونان مدارس

مرکز برنامه ریزی و آموزش
نیروی انسانی و دفتر انتشارات
و تکنولوژی آموزشی برگزار
میکنند:

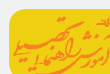
بخش سوم

میزان ساعت: ۱۶ ساعت

در مدرسه یادگیرنده همه دانش آموزان

خیریه بیگم حائری زاده

شماره ۳
آذر ۹۱
دوره ۱۸

سؤال‌های اساسی برای تبدیل شدن به مدرسه‌ی یادگیرنده

با قبول اینکه اصول یادگیری مهم هستند، شنبه صبح‌ها که آغاز هفته است، چه کنیم؟ چطور حس آگاهی نظام‌مند یا تسلط شخصی را بین کارکنانمان ایجاد کنیم؟ آیا ارزش دارد که این کار را با دانش‌آموزان امتحان کنیم؟ چطور می‌توانیم این مهارت‌ها و تمرین‌ها را با برنامه‌ی درسی موجود و همه‌ی تغییراتی که به ما تحمیل می‌شوند، هماهنگ کنیم؟ چطور کشف کنیم دقیقاً چه نوع کلاس یا مدرسه‌ی یادگیرنده‌ای می‌خواهیم خلق کنیم؟ در برابر فشارهایی که از بیرون وارد می‌شوند چه کنیم؟ چطور کار را شروع کنیم؟

اولیایی که با اصول یادگیری آشنا هستند، سؤال‌های مشابهی دارند: «چطور در مدرسه‌ی فرزندانمان جایگاه بهتری برای خود ایجاد کنیم؟ چطور برای رفع کردن مسائلی مانند تکلیف خانه و نزاع با بچه‌های دیگر از این اصول استفاده کنیم؟ چطور در همکاری با معلمان بچه‌ها از این اصول استفاده کنیم؟ چه نوع ارتباطی بین مدرسه و محل کار یا دیگر مکان‌ها در جامعه می‌توانیم برقرار کنیم؟

هیچ کس به تنهایی پاسخ این سؤال‌ها را نمی‌داند. ولی شاید بتوانیم با رویکرد مدرسه‌ی یادگیرنده و روش‌های مؤثر برخورد با این سؤال‌ها، از تجربه‌ی جمعی افراد درگیر در طیف گسترده و متنوعی از مدارس دولتی و خصوصی، به پاسخ آن‌ها برسیم. حتم داریم که با کاری حیاتی و در عین حال ظاهراً غیرممکن مواجه هستیم، خلق دوباره مدارس برای خدمت به دانش‌آموزانی که

در دنیای پساصنعتی بزرگ خواهند شد. با تحلیل واقع‌بینانه از مدارس امروز و روشن ساختن آنچه می‌خواهیم، مطلب را پی می‌گیریم.

واقعیت جاری تعلیم و تربیت

غالباً می‌شنویم که افراد این ایده را ابراز می‌کنند که مدارس ما که برگرفته از الگوی دوره‌ی صنعتی هستند، به طور نومیدکننده‌ای ضعیف عمل می‌کنند. دانش‌آموزانمان آن قدر بد آموزش دیده‌اند که بعد از ۱۲ سال درس خواندن، از انجام هر مهارت فنی و اجتماعی ناتوان هستند. این درک جمعی وجود دارد که مدارس ما وضعیت بحرانی دارند. کشورهای دیگر هم درگیر چنین دغدغه‌ای درباره‌ی مدارس هستند و از اینکه توان بهبود کارها را ندارند، احساس دلسردی می‌کنند.

روشن است که واقعیت پیچیده‌تر از این است. مدارس این روزها با فشارهایی مواجه‌اند که برای هر نوع سازمان دیگری ناشناخته است. به طور هم‌زمان، از مدارس انتظار می‌رود تاوان دگرگونی‌هایی را پس دهند که در جامعه و خانواده رخ می‌دهد و بر کودکان تأثیر می‌گذارد: تغییرات در ساختار خانواده، برنامه‌های به سرعت در حال تغییر در فرهنگ تلویزیون و عموم مردم، تبلیغات تجاری فراوان، فقر و تغذیه ناکافی و مراقبت‌های بهداشتی همراه آن، خشونت، سوءاستفاده از کودکان، سوءاستفاده از مواد و تحولات اجتماعی. در عین حال، مدارس تحت فشار شدیدی نیز هستند که دانش‌آموزانشان را برای موفقیت در امتحانات نهایی، کنکور و ده‌ها آزمون هماهنگ و

مسابقات شبه علمی آماده کنند. این امر آنان را به سمت و سوی محافظه کاری و تقویت روش‌های سنتی سوق می‌دهد.

در واقع هیچ کس نمی‌داند که هجده سال بعد، وقتی کودکان کودستانی امروز از دبیرستان فارغ‌التحصیل می‌شوند، دنیای کار و تمدن و فرهنگ در دنیا چطور خواهد بود. در آن موقعیت، محیط اطلاعات الکترونیکی در حال ظهور، مدارس را در بن بست دوسویه خطرناکی قرار می‌دهد. در یک سطح، مدارس خانه‌ی طبیعی رایانه‌ها و فناوری‌های ارتباطی هستند؛ نمی‌توانند از فرصت‌هایی که دانش‌آموزان برای دستیابی به دنیای وصل به شبکه دارند غفلت کنند. ولی این ابزار نماینده‌ی نیرویی رقابتی و غیرقابل مدیریت کردن است. در حال حاضر، گفت‌وگوهای مهم آموزنده‌ای برای بسیاری از دانش‌آموزان در کلاس درس، یا حتی در زنگ تفریح رخ نمی‌دهد؛ بلکه در حال وصل به شبکه، در ساعت هشت یا ده شب، با افرادی رخ می‌دهد که صدها یا هزاران مایل از آن‌ها دور هستند.

مدارس دیگر نمی‌توانند افراد را برای دنیای بیست سال پیش آماده کنند زیرا آن دنیا دیگر وجود ندارد.

آموزش ضمن خدمت

مدارس این روزها با فشارهایی مواجه‌اند که برای هر نوع سازمان دیگری ناشناخته است

آموزش ضمن خدمت

مدارس دیگر نمی‌توانند افراد را برای دنیای بیست سال پیش آماده کنند زیرا آن دنیا دیگر وجود ندارد

در این موقعیت، ایده ساختن مدرسه‌ای که یاد می‌گیرد، یا به طور دقیق‌تر، یک کلاس یادگیرنده، مدرسه یادگیرنده و جامعه یادگیرنده، رویکردی امیدبخش است.

یادگیری

همان‌طور که گفته شد پیتر سنگه یادگیری را با تعریفی از زبان چینی به صورت زیر بیان می‌کند: «یادگیری به معنای تسلط بر روش اصلاح خود از طریق مطالعه کردن و تمرین مداوم و مستمر است.»

سه سیستم تودرتو

ارتباطات خوب با تشخیص شروع می‌شود. یکی از استوارترین مضامین اساسی، نیاز به بیان روشن «تو را می‌بینم» است: توانایی تشخیص هویت و ارزش یکدیگر، به خصوص اگر قبلاً یکی یا هر دوی ما برای دیگری قابل رؤیت نبوده‌ایم.

بین قبایل ناتال^۱ شمالی در جنوب آفریقا، معمول‌ترین سلام و علیک معادل کلمه Hello در انگلیسی این عبارت است: Sawu bona به طور تحت‌اللفظی این عبارت یعنی: «تو را می‌بینم.» اگر شما عضوی از قبیله باشید، با گفتن Sikhona، «اینجا هستم.» پاسخ می‌دهید. ترتیب ردوبدل کردن این عبارات

مهم است: قبل از اینکه مرا ببینی، وجود ندارم. انگار که تو مرا می‌بینی و به وجودم می‌آوری.

اگر با چنین دیدگاهی بزرگ شوید، اساس هویتتان این واقعیت می‌شود که شما دیده شده‌اید، افراد دوروبرتان به شما به عنوان یک شخص احترام می‌گذارند و وجودتان را تأیید می‌کنند. سارا سال اول دبیرستان است. عملکرد او در آزمون‌های ترم اول پایین است. مدرسه از اولیای وی خواسته است در جلسه مشترکی مشکل را ریشه‌یابی کنند. بعد از گفت‌وگوهای اولیه، بغض سارا می‌ترکد و در حالی که اشک می‌ریزد می‌گوید: «من از سال اول راهنمایی در این مدرسه درس می‌خوانم، ولی هرگز دیده نشده‌ام. درست است که نمره‌های امتحانی من کم شده است، ولی اطلاع دارید که من چقدر خوب پیانو می‌زنم؟ هیچ وقت در جشن‌های مدرسه از من نخواستند پیانو بزنم. خیلی خوب نقاشی می‌کشم، هرگز از من نخواستند نقاشی کرده‌ام روی بکشم. دوست داشتم نقاشی‌هایم روی دیوارهای مدرسه باشد.»

چه مدرسه دولتی باشد چه خصوصی، چه شهری چه روستایی، بزرگ یا کوچک، سه نظام تودرتو (کلاس درس، مدرسه و جامعه) در آن مشغول بازی هستند. این سه نظام به طور عمیقی درون یکدیگر قرار گرفته‌اند، هر سه به یکدیگر وابستگی درونی دارند و همه بر هم تأثیر می‌گذارند. این نظام‌ها به طوری با هم مرتبط می‌شوند که دیدن این ارتباط سخت است، ولی همین ارتباط به اولویت‌ها و نیازهای افراد در همه سطوح شکل می‌دهد.

هر تلاشی برای ایجاد مدارس یادگیرنده فقط در صورتی مؤثر است که ارتباط کلاس، مدرسه و جامعه دیده شود و تحولات در تمام سطوح رخ دهد.

کلاس یادگیرنده

هسته اصلی این ارتباط کلاس درس است؛ جمعی همیشگی از دانش‌آموزان و معلمان که هدفشان یادگیری است. اولیا در محدوده کلاس درس قرار نمی‌گیرند، چون ساکن آنجا نیستند. آن‌ها هر روز در کلاس حضور نمی‌یابند، ولی حضورشان همواره احساس می‌شود. درگیری‌شان برای عملکرد کلاس درس (همین‌طور برای کل مدرسه) حیاتی است. بنابراین سه جزء اصلی آموزش یعنی «معلم، دانش‌آموز و اولیا» در چرخه‌ای از تأثیر دوجانبه قرار دارند.

معلمان: هیچ تجربه‌ای مانند لحظه یاد دادن مهم نیست. به همین علت است که بسیاری از افراد به این حرفه روی می‌آورند. معلمان اول ابتدایی، جادویی را که هنگام آموزش خواندن در نقش معلم اول ابتدایی تجربه کرده‌اند فراموش نخواهند کرد. «اگر خواندن بلد نباشید، حروف داخل کتاب چیزی بیش از خطوط موج روی صفحه نیستند. کار معلم این است که از این خطوط موج رمزگشایی کند. بعد روزی می‌رسد که کودک با افتخار از کلاس درس با یک کتاب مقدماتی بیرون می‌آید؛ انگار که دایره‌المعارفی در دست دارد. این را از حالت بدنش متوجه می‌شوید. «به من نگاه کنید! دارم می‌روم خانه تا برای مامان و بابا، برادربزرگم، مادربزرگ یا هر کس دیگری که در خانه هست... بخوانم. هیچ چیزی شبیه این جادو نیست. معلمان آن جادو را می‌شناسند و هرگز آن را فراموش نمی‌کنند.»

در مورد معلم سه نکته مهم و اساسی وجود دارد:

اول اینکه هر مدرسه‌ای باید ارتقا و رشد، مراقبت و امنیت و همچنین به رسمیت شناختن اهمیت معلمان را بخشی از هدف اصلی‌اش در نظر بگیرد.

دوم اینکه معلمان باید برای همه دانش‌آموزان چون مهمان‌دارانی عمل کنند که ارتباط آن‌ها را با یکدیگر و با دانش پایه‌شان پرورش می‌دهند. مهمان‌داری به معنای متعهد شدن به کل جامعه یادگیرنده مدرسه است نه فقط «کلاس درس خود» یا «دانش‌آموزان خود».

سوم اینکه خود معلمان یادگیرنده‌هایی مستمر و مادام‌العمر هستند؛ به گونه‌ای که دانششان درباره درس تخصصی‌شان و مهارت معلمی در طول زندگی‌شان دائم در حال کامل شدن است.

دانش‌آموزان: دانش‌آموزان تنها بازی‌کننده‌هایی هستند که تمام جوانب این سیستم‌های تودرتوی آموزش را می‌بینند ولی به طور معمول کمترین تأثیر را بر طراحی آموزش دارند. از آن جهت غالباً مانند رانندگانی هستند که در ترافیکی سنگین و طولانی گیر افتاده‌اند. چیزی مانع راهشان شده است که خودشان نمی‌توانند آن را ببینند. وسوسه می‌شوند با رقابت در این ازدحام از کنار همدیگر بگذرند و قادر نیستند برای رفع این مشکل کاری انجام دهند.

در مدرسه یادگیرنده دانش‌آموزان را چون دریافت‌کنندگان منفعل دانش نمی‌بینیم، بلکه آنان در تولید دانش همکار و در تکامل مدرسه شریک هستند.

تصدیق می‌کنیم اکثر بچه‌های مدرسه هنوز در حال پرورش قابلیت‌های شناختی و احساسی برای کنار آمدن با اصول پیچیده‌ای مانند تسلط شخصی و تفکر نظام‌دار هستند. همچنین باور داریم که آن‌ها این شایستگی را دارند که

برای یادگیری مادام‌العمرشان، دورنمای هدف‌داری خلق کنند و به بودن در نظامی نیاز دارند که همه قابلیت‌ها و آگاهی‌شان را پرورش دهد.

مدرسه از هر فرصتی برای مشارکت دانش‌آموزان در برنامه‌های مختلف استفاده می‌کند. دانش‌آموزان به تجربه دریافته‌اند حضور شورای دانش‌آموزی در تصمیم‌گیری‌های امور جاری مدرسه تأثیرگذار است. در حالی که شورای دانش‌آموزان در حال بررسی برنامه امتحانات ترم اول است، در سالن اجتماعات، شورای عمومی مدرسه تشکیل شده است. اداره کلاس‌های پایین‌تر را دانش‌آموزان بالاتر به عهده گرفته‌اند. معلم‌های هر کلاس طرح درس خود را همراه با توضیح کافی به دانش‌آموز مسئول کلاس داده‌اند. تعدادی از دانش‌آموزان مسئولیت معاون‌ها را بر عهده دارند. اگر کسی وارد مدرسه شود، متوجه این تغییر نخواهد شد. همه چیز منظم و با احساس مسئولیت دانش‌آموزان پیش می‌رود.

آموزش ضمن خدمت

هر تلاشی برای ایجاد مدارس یادگیرنده فقط در صورتی مؤثر است که ارتباط کلاس، مدرسه و جامعه دیده شود و تحولات در تمام سطوح رخ دهد

وقتی زنگ اتمام کلاس درس می خورد، طعم شیرین مسئولیت پذیری هنوز در ذهن دانش آموزان باقی می ماند. صبح روز بعد در شروع فعالیت مدرسه، دانش آموزان کلاس های پایین تر در راهروی مقابل دفتر مدیر مدرسه جمع می شوند و به خاطر برنامه روز گذشته اظهار رضایت می کنند. آن ها از مدیر مدرسه می خواهند این نوع برنامه ها تکرار شود.

اولیا: یک الگوی ذهنی نامیمون در آموزش بر این باور است که اولیا دیگر به ارتباط با مدارس علاقه ای ندارند. اما چنین نیست. ممکن است آنان از درگیر شدن در یادگیری سازمانی در مدرسه، به علت کمبود وقت، بیهیزند، ولی این دلیل بی علاقه بودن آنان به ارتباط با مدرسه نیست.

مربیان و اولیا برای بنیاد کردن کلاس های درس و مدارس یادگیرنده به یکدیگر احتیاج دارند. اولیا در فرایند یادگیری کودکان شریکی بسیار متعهد، با نقشی به دقت ترسیم شده، هستند.

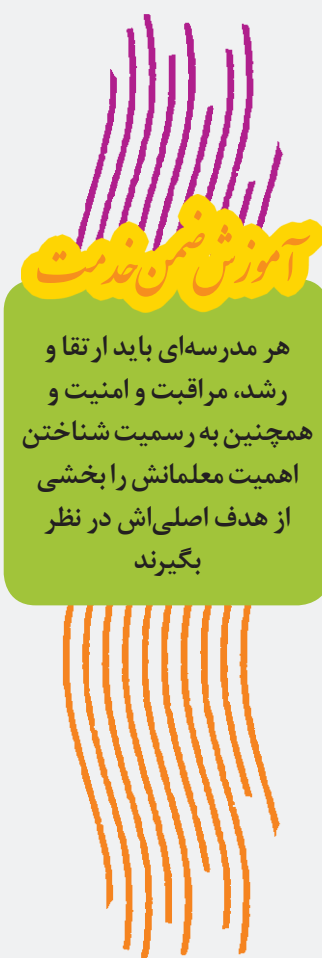
روز دوشنبه است. دقایقی از شروع فعالیت های آموزشی مدرسه می گذرد. در تقویم آموزشی مدرسه، برای امروز برنامه های متفاوتی پیش بینی شده است. خانم محسنی که دخترش در سال اول دبستان درس می خواند دندان پزشک است. درس امروز کلاس اولی ها دندان است. معلم روز قبل بچه ها را گروه بندی کرده و به هر گروه کار مشخصی داده است. غذاهای مناسب برای دندان، مواد مضر برای دندان، اهمیت مسواک زدن و از این قبیل، موضوع پروژه های بچه ها هستند. معلم مولاژ (ماکت) دندان را به کلاس آورده است. خانم دکتر محسنی به جمع این کلاس پرشور می پیوندد. او

قرار است مسواک زدن به شیوه درست را به دانش آموزان آموزش دهد و فرایند آموزش مسواک زدن دندان را همراه معلم پیش ببرد.

از آنجا که امروز در دبستان روز پدرهای پایه های دوم است، پدرها در حیاط دبستان با فرزندانشان مشغول بازی وسطی هستند.

امروز در پیش دبستان هم روز مادر بزرگ ها و پدر بزرگ هاست. بچه ها با پدر بزرگ ها و مادر بزرگ هایشان نقاشی می کشند و قرار است تا پایان روز از این نقاشی ها نمایشگاهی برپا کنند.

هم زمان، از آنجا که امروز، روز معرفی مشاغل است، تعدادی از اولیای مدرسه در دبیرستان در کلاس ها مستقر شده اند و درباره مشاغل خود برای

دانش آموزان صحبت می کنند و به سؤال های آنان پاسخ می دهند.

روز به پایان می رسد و برای دانش آموزان، اولیا و مربیان همدلی و نزدیکی به ارمغان می آورد. این احساس خوب باعث خواهد شد اولیا در فراخوان های بعدی نیز به مدرسه بیایند.

مدرسه یادگیرنده

کلاس های درس به زیرساختی سازمانی نیاز دارند تا آن ها را پشتیبانی کند. مأموریت اساسی مدارس و نظام های مدرسه تضمین کننده این است که کلاس های درس با کمیت و کیفیتی کافی، برای همه دانش آموزان تحت پوشش، تجربه های یادگیری فراهم کنند. مدرسه یک نهاد اجتماعی هم هست (منبع دوست یابی و منزلت اجتماعی برای اکثر دانش آموزانی که در آن شرکت می کنند)؛ مکانی که از دانش آموزان می خواهند طی ساعات مشخصی به آنجا بروند و منبعی است برای رشد و آموزش مستمر کارکنانش.

در مدرسه یادگیرنده مدیران نقش مهمی ایفا می کنند.

مدیران: از نظر سازمانی، مدیران بیش از هر کس دیگری در مدرسه اختیار رسمی دارند. در کشور ما هر مدیر چند سال در جایگاهش می ماند؟ این مقدار در بعضی کشورها کمتر از سه سال است.

اگر مدیر باشید، یکی از اولین گام ها در هر ابتکار آموزشی این است که قدرتهایی را که دارید - و ندارید - تشخیص دهید. در نقش رهبر اجرایی نهاد مدرسه قادر هستید نمونه رفتار بسیار مؤثر را تعیین و یک نظام مدرسه

آموزش ضمن خدمت

محیط یادگیرنده‌ای است که مدرسه در آن عمل می‌کند. همان‌طور که همهٔ اولیا می‌دانند کلاس مدرسه فقط بخش کوچکی از آنچه را که کودک و نوجوان در طول هفته می‌آموزد فراهم می‌کند. بقیهٔ یادگیری از دامنه‌ای از فعالیت‌ها و علاقه‌ها صورت می‌گیرد: از رسانه‌ها (تلویزیون، مجلات، موسیقی و اینترنت)، دوستان و دیگر هم‌سالان. همهٔ این تأثیرات به نوبهٔ خود به خصوصیات جامعه - محلی، منطقه‌ای و بین‌المللی - بستگی دارند. جامعه و مدارس آن منعکس‌کنندهٔ یکدیگر هستند. اگر یکی موفق باشد، آن دیگری هم موفق خواهد بود.

پی‌نوشت

1. Natal

منابع

۱. سنگه، پیتر. مدرسهٔ یادگیرنده. ترجمهٔ لیلی محمدحسین. در دست انتشار. انتشارات منظومهٔ خرد.
۲. سنگه، پیتر. ۱۳۸۲. پنجمین فرمان، ترجمهٔ حافظ کمال هدایت و محمد روشن. (چاپ چهارم). انتشارات سازمان مدیریت صنعتی.
۳. لیتکی، دنیس. تصویر بزرگ. ترجمه و تألیف خیره‌بیکم حائری‌زاده. در دست انتشار. انتشارات منظومهٔ خرد.

اولیا را مشخص می‌کند. سپس مدیر همراه مشاور و معلم‌ها کارگاه‌های آموزشی را براساس نیازهای تشخیص داده شده طراحی می‌کنند. مدیر مدرسه خود اجرای چند کارگاه را بر عهده می‌گیرد. برنامهٔ این کارگاه‌ها به اطلاع افراد ذی‌نفع می‌رسد. فراتر از مدرسه، مناطق آموزشی و جامعه در ایجاد هر مدرسهٔ یادگیرنده تأثیرگذارند:

مناطق آموزشی: غالباً کارکنان

مناطق آموزشی کنترل‌کننده و سیاست‌گذار به حساب می‌آیند تا یاددهندگانی که بر کودکان و دانش‌آموزان نظام تأثیر مستقیم داشته باشند. مناطقی که خود به مثابه سازمان یادگیرنده هستند می‌توانند تغییرات زیادی را در نظام مدرسه ایجاد کنند.

جامعهٔ یادگیرنده: سومین و

به مراتب پیچیده‌ترین سطح آموزش، جامعه است. به بیان گسترده‌تر، جامعه

یادگیرنده را خلق کنید. ولی نمی‌توانید به تنهایی دستور اصلاحات بدهید یا حرکتی اصلاحی را رهبری کنید. نیروی محرکهٔ تغییر و اصلاح اول از مدیران، معاونان و دیگر عوامل اجرایی مدارس آغاز می‌شود. این افراد رهبران آموزشی معلمان هستند؛ کسانی که آهنگ یادگیری مدرسه را تنظیم می‌کنند. در نقش مدیر یا مسئول اجرایی مدرسه ممکن است خود را از یک طرف تحت فشار اولیا، معلمان، مدیران رده بالا یا مسئولان دولتی و از طرف دیگر آنچه دانش‌آموزان نیاز دارند، بیاید. وقتی در یادگیری سازمانی در مدرسه غرق می‌شوید، حتی بیشتر از یک نقطهٔ اتکا خواهید بود، مدیر فقط سرپرست نیست، بلکه «معلم رهبر و یادگیرندهٔ رهبر» و در کل مهمان‌دار فرایند یادگیری می‌شوید.

خانم تنکابنی، مدیر دبستان، در پایان هر سال در شورای عمومی مدرسه نیازهای معلم‌ها، کارکنان و

چگونه زخم را پانسمان کنیم؟

دکتر سیدعلی محمودی
دبیر منطقه دو تهران

گاهی در مدرسه، دانش‌آموزانی را می‌بینیم که روی دست و پا یا صورت آن‌ها خراشی ایجاد شده است. این اتفاق گاهی در زنگ‌های ورزش یا بازی می‌افتد. در این نوشته با چگونگی پانسمان زخم‌ها آشنا می‌شویم.

❖ **پاره‌شدگی:** زخمی است عمیق که لبه‌های ناصاف دارد و در اثر اجسام تیزی مانند شیشه ایجاد می‌شود. در این جراحت، بافت‌های زیرین پوست آسیب می‌بینند و احتمال خونریزی شدید زیاد است.

اقدامات: در بریدگی و پاره‌شدگی کنترل خونریزی با فشار مستقیم، مهم‌ترین کار است. لبه‌های زخم را به هم نزدیک کنید. عضو را بی‌حرکت و کمی بالاتر از سطح قلب قرار دهید تا از درد و خونریزی آن کاسته شود. چنانچه جسم خارجی در زخم باقی مانده است، آن را خارج نکنید. زخم را ضدعفونی و پانسمان کنید و مصدوم را به نزدیک‌ترین مرکز درمانی برسانید.

برای جلوگیری از ابتلا به بیماری‌های احتمالی، هنگام تماس با خون، از دستکش معاینه یا کیسه پلاستیکی استفاده کنید.

❖ **کنده‌شدگی:** هنگامی است که قسمتی از پوست یا عضله از بدن جدا یا آویخته شود.

پوشاندن صحیح زخم به کنترل خونریزی، جلوگیری از آلودگی و جذب خون و ترشحات آن کمک می‌کند و موجب التیام سریع آن می‌شود.

در ابتدا لازم است بدانیم زخم‌ها دو دسته هستند (زخم باز و زخم بسته) که ما در اینجا فقط درباره زخم باز صحبت می‌کنیم.

انواع زخم باز

❖ **خراشیدگی یا ساییدگی:** وقتی است که جسمی خارجی به طور سطحی در پوست فرو برود و پوست را خراش بدهد.

اقدامات: در این صورت، محل زخم را به آرامی با آب و صابون بشویید و زخم را با بتادین ضدعفونی و پانسمان کنید.

❖ **بریدگی:** زخمی است که لبه‌های صاف دارد و شبیه بریدگی جراحی یا بریدگی با لبه کاغذ است. این زخم سوزش زیادی دارد و شدت خونریزی در آن، بسته به عمق بریدگی، محل و اندازه زخم، متفاوت است.

اقدامات: سطح زخم را تمیز کنید و جلوی خونریزی را بگیرید. اگر قسمتی از پوست یا عضله آویزان شده است، آن را در محل اولیه خود قرار دهید، رویش را ببندید و بلافاصله مصدوم را به مرکز درمانی برسانید.

*** سوراخ شدگی:** زخمی است عمیق که در اثر وارد شدن جسمی نوک تیز ایجاد می شود. این جراحت همیشه باعث خونریزی شدید نمی شود، ولی در سوراخ شدگی های شکم و قفسه سینه، احتمال خونریزی شدید و مرگ زیاد است. **اقدامات:** ابتدا اجازه دهید چند لحظه ای خونریزی جریان یابد تا میکروب های داخل زخم به همراه خون خارج شوند. محل زخم را ضد عفونی کنید و در صورتی که جسم خارجی در آن فرو رفته است، آن را خارج نکنید، چرا که با خروج جسم، بر شدت خونریزی افزوده می شود. بنابراین، جسم را با پانسمان ثابت کنید و مصدوم را به بیمارستان منتقل کنید.

روش صحیح پانسمان زخم باز

○ برای مهار بهتر خونریزی، لبه های زخم را به هم نزدیک کنید و با گاز استریل یا دستمال تمیز، خونریزی را با فشار دادن محل کنترل کنید.

○ وقتی خونریزی کنترل شد، اطراف زخم را با پنبه آغشته به محل ضد عفونی کننده از داخل به خارج تمیز کنید. عکس این کار و حرکت رفت و برگشت پنبه روی زخم موجب می شود که آلودگی اطراف زخم به داخل آن نفوذ و زخم را عفونی کند.

○ پس از استریل کامل زخم، قطعه ای گاز استریل روی آن بگذارید، به طوری که روی زخم و اطراف آن را کاملاً بپوشاند. پانسمان را دقیقاً روی زخم قرار دهید و هرگز آن را جابه جا نکنید. در صورت جابه جا شدن پانسمان آن را عوض کنید. حرکت پانسمان می تواند میکروب های سطح پوست را به سمت زخم هدایت کند.

○ در صورتی که خون به پانسمان نفوذ کرد، هرگز پوشش روی زخم را برندارید. برای بند آوردن خونریزی، گاز یا دستمال بیشتری روی پوشش قبلی زخم قرار دهید.

○ گاز استریل را در چهار طرف با چسب روی پوست ثابت و سپس زخم را بانداز کنید.

توصیه هایی درباره پانسمان زخم

● بتادین (پویدون آیوداین) نوعی محلول میکروب کش قوی است و می تواند انواع باکتری ها، ویروس ها، قارچ ها و سایر میکروارگانیسم ها را نابود سازد. نکته بسیار مهم آن

است که این محلول تا زمانی که روی پوست خشک نشود، هیچ اثری ندارد.

● از نفوذ بتادین به داخل زخم باز جلوگیری کنید، چرا که بتادین به دلیل داشتن املاح ید ممکن است موجب حساسیت شود.

● زخم را با پنبه نپوشانید، چرا که غالباً پنبه ها استریل نیستند.

● بدون نظر پزشک از پماد آنتی بیوتیک استفاده نکنید، زیرا پماد جلوی خونگیری بافت اطراف زخم را می گیرد و ترمیم را به تعویق می اندازد.

● در صورتی که زخم عمیق و خونریزی شدید است و دو لبه زخم به هم نمی رسند، برای بخیه زدن به بیمارستان مراجعه کنید.

● از کندن دلمه زخم اجتناب کنید، زیرا این کار ترمیم را مختل می کند و خطر عفونت را افزایش می دهد.

● اگر محلول ضد عفونی کننده در دسترس نبود، برای تمیز کردن زخم از آب و صابون استفاده کنید.

عسل و زخم

استفاده از عسل در پانسمان باعث می شود هنگام تعویض پانسمان، گاز یا باند به زخم نچسبد و درد کمتر شود. همچنین عسل بوی بد زخم را از بین می برد. ریختن عسل روی زخمی که خونریزی دارد، باعث بند آمدن سریع خون می شود.

آرمان صوفیانی

ابزارهای معلم الکترونیکی

در مقاله قبل، در مورد نحوه نصب ویندوز و درایورها اطلاعاتی ارائه دادیم. بدیهی است بعد از نصب ویندوز و درایورهای دستگاه، نصب نرم افزارها (برنامه های) جانبی روی ویندوز لازم است. همان طور که احتمالاً می دانید، هنگام نصب ویندوز تعدادی نرم افزار جانبی نیز توسط خود ویندوز نصب می شوند که برای دیدن فیلم، عکس، ویرایش عکس، تایپ و غیره لازم اند، ولی با توجه به اینکه این برنامه ها حرفه ای و قوی نیستند و گاهی ضعف های قابل توجه دارند، در این مرحله باید نرم افزارهای کاربردی خود را نصب کنیم.

اول باید بدانیم که نرم افزارها به دو دسته تقسیم می شوند؛ اگرچه این دسته بندی استاندارد نیست اما کاربردی است:

نرم افزارهای تخصصی

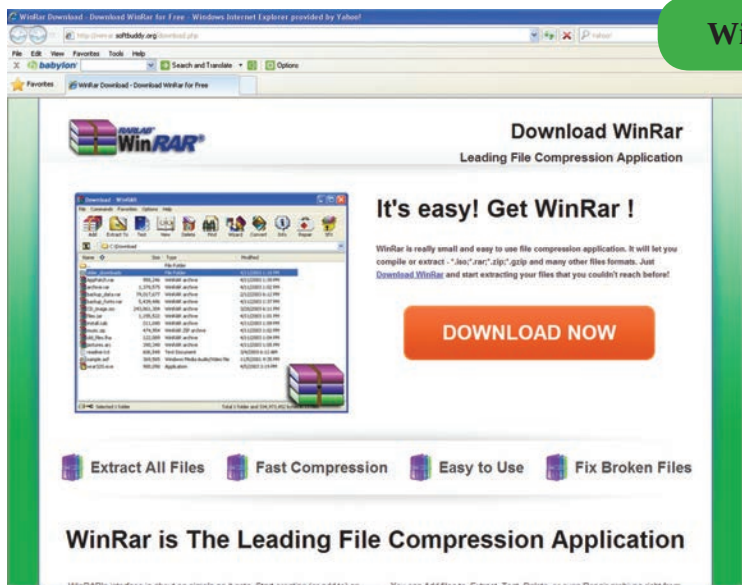
این دسته از نرم افزارها بیشتر با توجه به نیاز کاربران تعریف می شوند. برای مثال گرافیکست ها به نرم افزارهای گرافیکی تخصصی نظیر فتوشاپ^۲ و کرل دراو^۳ نیاز خواهند داشت. مصداق این موضوع برنامه نویسان، کاربران رشته های مهندسی و غیره اند که بسته به کار خود، به نرم افزارهایی تخصصی نیاز دارند.

نرم افزارهای عمومی

فارغ از اینکه می خواهید از رایانه خود چه استفاده ای کنید بهتر است این دسته از نرم افزارها را به طور کامل روی رایانه نصب کنید؛ چون هر رایانه، جدای از کارهای تخصصی خود که با توجه به نیاز کاربر آن تعریف خواهند شد، همواره تعدادی کار عمومی انجام می دهد که برای انجام آن ها به نرم افزارهایی عمومی نیاز خواهد داشت؛ از جمله مایکروسافت آفیس^۱.

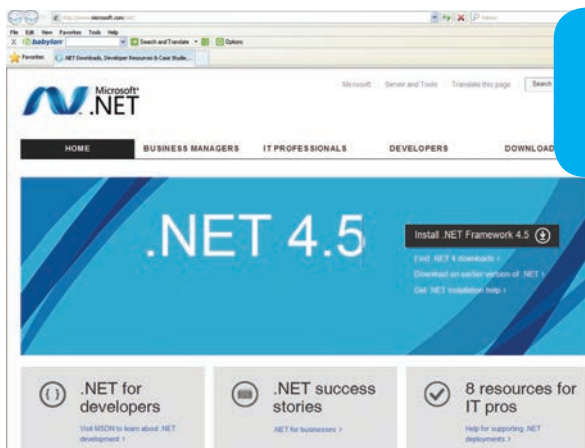
در این مقاله قصد داریم نرم افزارهای عمومی توصیه شده برای کلیه رایانه های شخصی را، به همراه اندک توضیحی از کاربرد آن ها، به شما معرفی کنیم. از منظر ما نرم افزارهای عمومی عبارت اند از:

WinRAR

از این برنامه برای فشرده سازی (Zip) یا از فشرده گی خارج کردن (UnZip) فایل ها استفاده می شود. با توجه به استفاده فراوان از فایل های فشرده در دنیای فناوری اطلاعات، نصب این برنامه یا مشابه آن ضروری است. شما می توانید نسخه ۴،۲۰ آن را از نشانی زیر دانلود کنید:

http://dl.softgozar.com/Files/Software/WinRAR_4.20_Final_x86_Softgozar.com.exe

Microsoft .NET Framework

امروزه بسیاری از نرم‌افزارهای موجود در بازار با استفاده از فناوری .NET، شرکت مایکروسافت نوشته شده‌اند. برای اجرای نرم‌افزارهایی که براساس .NET طراحی شده‌اند نصب این برنامه در ویندوز لازم است. این نرم‌افزار نسخه‌های متفاوت دارد که در زیر نشانی دانلود سه نسخه از آن را قرار داده‌ایم:

<http://download.microsoft.com/download/0/2/e/20e712-90413-f-438c-988e-fdaa79a8ac3d/dotnetfx35.exe>
http://download.microsoft.com/download/5/9/A/95A9616B-7A4-37AF6-BC36-D6EA96C8DAAE/dotNetFx40_Full_x86_x64.exe
http://download.microsoft.com/download/b/a/4/ba4a7e71-2906-4b2d-a0e1-80cf16844f5f/dotnetfx45_full_x86_x64.exe

Java SE Runtime

احتمالاً با برنامه‌هایی برخورد کرده‌اید که با زبان برنامه‌نویسی جاوا طراحی شده‌اند. برای اجرای این برنامه‌ها به موتور اجرایی جاوا نیاز دارید. این برنامه مانند بسته .NET Framework Microsoft برای برنامه‌های نوشته شده به زبان .NET در ویندوز است. پس توصیه می‌کنیم آن را روی دستگاه خود نصب کنید.

ضرورت نصب این برنامه

– اضافه شدن پلاگین جاوا به مرورگرهایی مانند Internet Explorer، Firefox و Opera برای مشاهده صفحات وب طراحی شده با زبان جاوا.
 – اجرای برنامه‌های طراحی شده به زبان جاوا در ویندوز.
 – قابلیت کار یافتن برنامه‌هایی که در طراحی آن‌ها از جاوا بهره گرفته شده است.

امکان دریافت نسخه ۷ این نرم‌افزار در نشانی زیر برایتان فراهم آمده است:
http://dl.softgozar.com/Files/Software/Java_SE_Runtime_Environment_7.0_Update_6_x86_Softgozar.com.exe

K-Lite Mega Codec Pack

با تولید پسوندی متنوع فایل‌های فیلم و فشرده‌سازی آن‌ها (code) کردن آن‌ها)، مخصوصاً برای سهولت استفاده در اینترنت (به علت حجم کمتر نسبت به فایل‌های معمولی)، دیگر پخش کننده‌های معمولی نظیر برنامه Media Player ویندوز قادر به پخش بخشی از فیلم‌های موجود نخواهد بود. با نصب این برنامه قادر خواهید بود بسیاری از فیلم‌های فشرده و با پسوندی گوناگون را به راحتی و حتی با پخش کننده‌های عادی اجرا کنید. با رجوع به نشانی زیر می‌توانید نسخه ۹,۲,۰ برنامه را دریافت کنید:

http://dl.softgozar.com/Files/Software/K-Lite_Mega_Codec_Pack_9.2.0_SoftGozar.com.exe

Adobe Flash Player

با استفاده از این برنامه می‌توانید صفحات اینترنتی را که کلیپ‌های فلش دارند، ببینید. در واقع این برنامه پلاگین (امکان) لازم را به مرورگر اینترنتی شما اضافه می‌کند. به علت وجود تنوع در مرورگرهای اینترنتی، می‌توانید دو نسخه از این نرم‌افزار را نصب کنید تا به تعداد بیشتری از مرورگرهای خود امکان مشاهده فایل‌های فلش را بدهید. با رجوع به نشانی‌های زیر می‌توانید پلاگین‌های لازم برای مرورگرهای

Internet Explorer، Firefox و Opera را دریافت کنید:
http://dl.softgozar.com/Files/Software/Adobe_Flash_Player_11.3.300.271_x86_x64_Final_for_Internet_Explorer_AOL_Softgozar.com.exe
http://dl.softgozar.com/Files/Software/Adobe_Flash_Player_11.3.300.271_x86_x64_Final_for_Firefox_Safari_Netscape_Opera_Softgozar.com.exe

با استفاده از این برنامه می‌توانید فایل‌های PDF را باز و مشاهده کنید. البته نسخه ۱۰،۱،۴ امکان مشاهده فایل‌های فیلم در فرمت MOV و فلش را نیز در قالب فایل PDF به شما می‌دهد. فایل‌های PDF بسیار پرکاربرد و پرطرفدار هستند، چون همان قالب (منظور فونت، شکل و ظاهر) تولیدکننده را محفوظ می‌دارند. به این معنا که حتی اگر شخصی روی دستگاه خود فونت‌های فارسی را نصب نداشته باشد، ولی نرم‌افزار خواننده PDF را داشته باشد، می‌تواند متن فارسی موجود در یک فایل PDF فارسی را به راحتی بخواند. برای دریافت نسخه ۱۰،۱،۴ آن به نشانی زیر رجوع کنید:

http://dl.softgozar.com/Files/Software/Adobe_Reader_10.1.4_Softgozar.com.exe

Adobe Reader

Microsoft Office

آنتی ویروس

این نرم‌افزار را اکثر کاربران و خوانندگان محترم می‌شناسند. این بسته شامل نرم‌افزارهایی برای انجام امور جاری دفتری اشخاص است. (امور مالی، حسابداری و...)، برنامه ارائه محتوا و غیره در این بسته موجود است. بدیهی است برای کار با نرم‌افزارهای این بسته به رسم الخط (فونت)‌های فارسی متنوع در رایانه خود نیاز داریم که باید در قسمت Font از Control Panel نصب شود. در زیر نشانی دانلود نسخه پورتابل (قابل حمل و بدون نیاز به نصب) نسخه ۲۰۰۷ آن را به همراه مجموعه‌ای شامل فونت‌های خوب فارسی برایتان قرار داده‌ایم:

http://dl.softgozar.com/Files/Software/Portable_Office_2007_SP3_Softgozar.com.exe

http://dl.softgozar.com/Files/VIP/Software/B_Borna_Rayaneh_Softgozar.com.exe

بدیهی است برای حفظ رایانه شخصی خود از شر برنامه‌های مخرب، به نصب حداقل یک آنتی‌ویروس نیاز داریم. البته در یک مقاله از مقالات بعد، در مورد بحث امنیت سیستم به طور مشروح صحبت خواهیم کرد. در اینجا توصیه ما به نصب بسته امنیتی Eset Smart Security است. تنها نکته‌ای که در مورد این بسته امنیتی در اینجا قابل توضیح است اینکه اگر شما این نرم‌افزار را روی رایانه خود نصب کنید، این نرم‌افزار از باز شدن سایت سافت گذر (که کلیه لینک‌های پیشنهادی داندودی ما از این سایت ایرانی است) جلوگیری می‌کند. بنابراین، لازم است برای اولین بار آنتی‌ویروس خود را غیرفعال کنید تا این سایت را ببینید. بعد در صفحه اصلی سایت سافت گذر، مراحل حل این مشکل بیان شده است. نسخه ۴ این بسته امنیتی را می‌توانید از نشانی زیر دریافت کنید:

http://dl.softgozar.com/Files/Software/ESET_Smart_Security_Business_Edition_4.2.76.0_x86_Update7325_Softgozar.com.exe

پی‌نوشت

1. Microsoft Office
2. Photoshop
3. Corel Draw

می‌دانید که برای دانلود بهتر و سریع‌تر فایل از اینترنت باید از برنامه‌های مدیریت دانلود استفاده کنید. این گونه برنامه‌ها دو کار برای شما انجام می‌دهند:

- با برقراری چندین Connection هم‌زمان با سایتی که فایل روی آن است سرعت دانلود آن را افزایش می‌دهند.

- در صورت قطع شدن دانلود فایل، می‌توانند قسمت دانلود شده را نگه دارند و دفعه بعد ادامه فایل را دانلود کنند. البته این به شرطی است که سایتی که فایل روی آن قرار دارد از امکان Resume یا ادامه دانلود پشتیبانی کند.

بین برنامه‌های مدیریت دانلود برنامه Internet Download Manager که به اختصار IDM نام دارد در بعضی ویژگی‌ها از بقیه جلو زده است. ما در زیر، نشانی دانلود نسخه قابل حمل آن را در اختیار تان قرار داده‌ایم:

http://dl.softgozar.com/Files/Software/Portable_Internet_Download_Manager_6.11_Build_8_SoftGozar.com.exe

Internet Download Manager

شماره ۳
آذر ۹۱
دوره ۱۸

منچ مثبت و منفی

بازی ابتکاری جمع اعداد

صحیح

موضوع: تمرین جمع هم علامت‌ها و تفریق غیرهم علامت‌ها در جمع اعداد

صحیح

تعداد بازیکن: حداقل ۲ و حداکثر ۴

وسایل لازم: صفحه بازی منچ

علامت گذاری شده با علامت‌های + و -

و مهره‌های علامت گذاری شده با + و -

طریقه آماده سازی وسایل بازی

صفحه منچ را با + و - علامت

می گذاریم. توجه داشته باشید که خانه

شروع خانه‌های A, B, C, D را

بدون علامت می گذاریم. هر مهره بازی

چهار رو دارد که دو تا از آن‌ها را مثبت و دو تا را منفی علامت گذاری می کنیم.

قوانین و طریقه انجام بازی

هر دانش آموز چهار مهره یک

رنگ دارد که دو تا از آن‌ها مثبت و

دو تای دیگر منفی هستند؛ صفحه

منچ هم که به صورت تصادفی به

صورت‌های + و - علامت گذاری

شده‌اند. به قوانین اصلی بازی منچ

این قانون را اضافه می کنیم که

مهره مثبت اگر در خانه مثبت قرار

گرفت، در نوبتی که تاس ریخته شد،

به تعداد شماره تاس به جلو می رود

(چون با خانه‌اش هم علامت است و

به تعداد خانه‌هایش اضافه می شود)

و اگر در خانه منفی قرار گرفت به

عقب برمی گردد (چون با خانه‌اش

هم علامت نیست، از تعداد خانه‌هایش

کم می شود). هیجان بازی در آن است

که مراحل بازی اصلاً قابل پیش بینی

نیست و گاهی در همان شروع کار در

صورت غیرهم علامت بودن مهره و

خانه‌ای که مهره در آن قرار گرفته،

مهره عقب گرد می کند و به خانه‌های

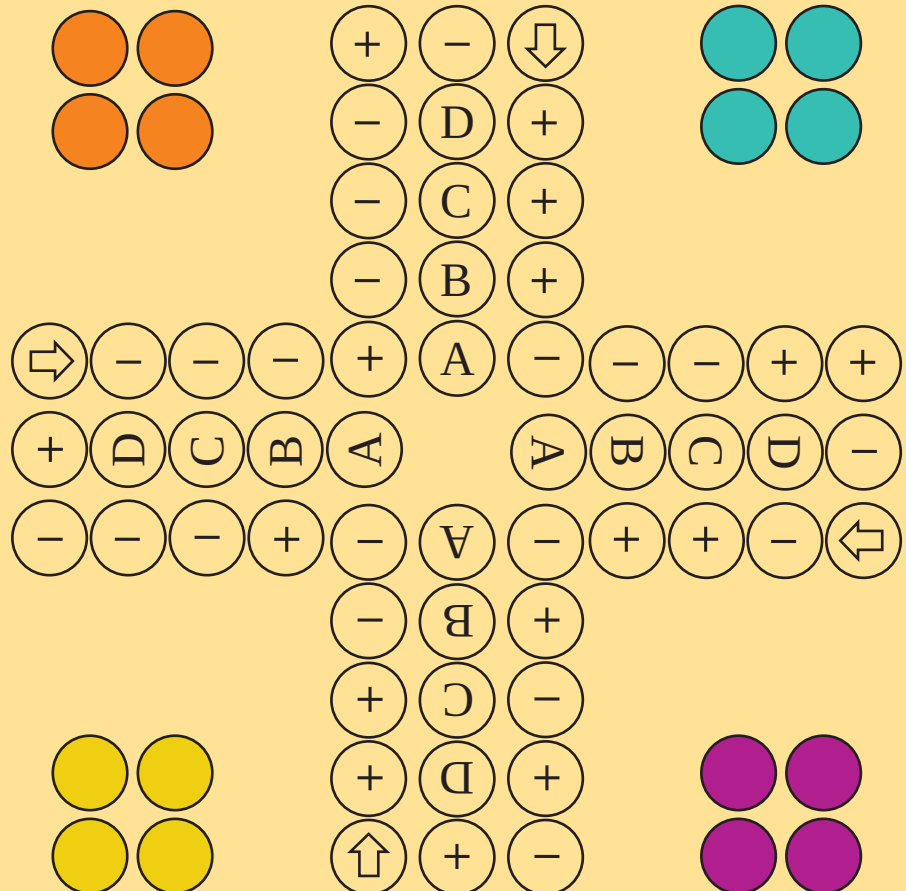
A, B, C, D می رسد و لازم نیست

مسیر کامل را طی کند.

در آخر کسی برنده است که

زودتر هر چهار مهره‌اش را در

خانه‌های A, B, C, D جای دهد.

بطری آتش فشانی

هدف

- آشنایی دانش آموزان با قسمت‌های متفاوت آتش فشان
- تثبیت یادگیری دانش آموزان از طریق نمایش علمی آتش فشان
- آشنا شدن دانش آموزان با موادی که از دهانه آتش فشان خارج می‌شوند و تغییراتی که در سطح زمین ایجاد می‌کنند.
- آشنایی دانش آموزان با انرژی‌های درونی زمین
- شبیه‌سازی قسمتی از طبیعت در ابعاد کوچک

طرز ساخت

روی تخته‌ای چوبی به ابعاد ۳۰×۳۰، بطری پلاستیکی قرار می‌دهیم و با استفاده از سیمان، شن، سنگ و تکه‌های آجرجوش (از کوره‌های آجرپزی) اطراف آن را می‌پوشانیم تا به شکل کوه درآید.

سپس در قسمت در بطری، دو لوله یکی در عمق پایین تر و یکی در قسمت بالایی قرار می‌دهیم تا هنگام فوران مواد، از لوله بالایی دود و بخار و از لوله پایینی مواد خارج شود. سپس روی کوه را رنگ می‌کنیم تا کاملاً شبیه کوه آتش فشان شود.

طرز کار

برای نمایش عملی، مقداری خاک اره چوب، جوهر مشکی، یک قاشق غذاخوری جوش شیرین و کمی آب داخل بطری مدل آتش فشان می‌ریزیم. سپس نصف لیوان سرکه داخل بطری می‌ریزیم. پس از چند لحظه، مواد فوران می‌کنند، آتش فشان فعال می‌شود و بخار، گاز و روانه‌ها از آتش فشان خارج می‌شوند. این نمایش عملی آتش فشان، درس جغرافیا را شیرین و یادگیری را عینی و آسان تر می‌کند.

تأثیر در یادگیری

- تثبیت یادگیری از طریق نمایش عملی؛
- آشنایی عمیق تر دانش آموزان با انرژی‌های درونی زمین؛
- تجربه کردن محفوظات ذهنی از طریق کار عملی؛
- آشنا شدن دانش آموزان با موادی که از دهانه آتش فشان خارج می‌شوند و تغییراتی که در سطح زمین ایجاد می‌کنند؛
- یادگیری عینی و عملی که عمیق تر در ذهن دانش آموزان ماندگار می‌شود؛
- دیدن قسمت‌های متفاوت کوه آتش فشان و نام‌گذاری آن‌ها؛
- چون تدریس با وسیله‌ای کمک آموزشی صورت می‌گیرد، مطالب بهتر به دانش آموزان تفهیم می‌شود.

فرصت نوشتن

معصومه لایموت

دبیر ادبیات منطقه ۱۱ تهران

تشخیص، تضاد و... را به آن‌ها آموزش داد؛ گاهی اوقات امکان انتخاب موضوع را به بچه‌ها داد؛ اعتماد به نفس بچه‌ها را تقویت کرد و به نوشته‌هایشان ارج نهاد؛ کلاس انشا را در کتابخانه برگزار کرد؛ نمایشگاهی از نوشته‌های بچه‌ها در حیاط یا سالن مدرسه برپا کرد؛ بچه‌ها را به داشتن دفتر انشای تمیز و کشیدن نقاشی برای هر موضوع تشویق کرد؛ بچه‌ها را به نوشتن داستان کوتاه تشویق کرد و داستان‌هایشان را به نام خودشان چاپ کرد.

میزان تأثیرگذاری راه‌حل: پس از اجرای راه‌حل‌های ذکر شده که به مدت دو ماه و نیم طول کشید، دانش‌آموزان دیگر در نوشتن انشا ضعف و اضطراب از خود نشان نمی‌دادند. به این درس علاقه‌مند شده بودند، داستان‌های کوتاه می‌نوشتند، با اصول نوشتن و قواعد و نگارش آشنا شده بودند و خیلی دلشان می‌خواست داستان‌هایشان به شکل کتابی چاپ شود. همچنین، برای هر انشایی نقاشی می‌کشیدند و از این کار لذت می‌بردند.

میزان اعتبار راه‌حل: نتایج به دست آمده نشان داد روش‌های به کار گرفته شده بسیار مثبت بودند، زیرا: دانش‌آموزان اعتماد به نفس لازم را برای نوشتن پیدا کردند، دانش‌آموزان مستعد در نگارش شناسایی و هدایت شدند، مهارت‌های گوش دادن و صحبت کردن آن‌ها در کنار مهارت نوشتن تقویت شد، دانش‌آموزان با قرار دادن خود به جای قهرمان داستان‌ها به نوشتن علاقه‌مند شده و روحیه شادابی پیدا کردند. کتاب دانش‌آموزان (داستان‌های کوتاه و شاگردانم) پس از چاپ شدن بسیار مورد توجه بچه‌ها و دبیران ادبیات منطقه قرار گرفت و بنده هم به عنوان یکی از دبیران ساعی منطقه ۱۱ برگزیده شدم.

مسئله مورد بررسی: چگونه توانستم با استفاده از شیوه‌های تقویت اعتماد به نفس و ارج نهادن به نوشته‌های دانش‌آموزان، آن‌ها را به درس انشا علاقه‌مند و کتاب «داستان‌های کوتاه و شاگردانم» را تألیف کنم؟
توصیف مسئله: در ابتدای سال تحصیلی متوجه شدم تعدادی از دانش‌آموزانم در نگارش انشا ضعف و اضطراب دارند. وقتی موضوعی برای انشا نوشتن به آن‌ها داده می‌شود، درمی‌مانند و وقت کم می‌آورند. وقتی علت را جویا شدم، گفتند: در سال‌های قبل انشاهایمان را در خانه می‌نوشتیم و فرصت کافی داشتیم، اما در مدرسه تمرکز و وقت کافی برای نوشتن نداریم.

جمع‌آوری اطلاعات: با مطالعه بیشتر روی رفتار دانش‌آموزان پی بردم که آنان از نظر مهارت در نوشتن انشا به چند دسته تقسیم می‌شوند: برخی در نگارش انشا به افراد خانواده متوسل می‌شوند؛ برخی از جاهای دیگر رونویسی می‌کنند؛ بعضی به طور کلی انشا نمی‌نویسند؛ برخی هم از استعداد بالایی برخوردارند ولی در نوشتن کوشا نیستند؛ در نهایت، تنها عده کمی به نوشتن علاقه نشان می‌دهند.

شناسایی مهم‌ترین عوامل مؤثر در ایجاد مسئله: علل ناتوانی دانش‌آموزان در نوشتن انشا چند چیز بود: ناآشنایی با نکات و قواعد دستوری انشا؛ کم‌توجهی به درس انشا و نگارش؛ نبودن کتاب درس انشا؛ مطالعه نکردن و نخواندن کتاب قصه؛ کلیشه‌ای بودن موضوعات انشا؛ نداشتن اعتماد به نفس دانش‌آموز و...

تفکر و جست‌وجو برای پیدا کردن راه‌حل و اجرای آن: با مطالعه و دقت در عوامل شناسایی شده دریافتم که بهتر است: بچه‌ها را با انواع جمله (خبری، امری، پرسشی و عاطفی) آشنا کرد؛ رعایت قواعد نگارش را مهم شمرد؛ آرایه‌های ادبی مثل تشبیه،

اینجا خانهٔ اول بچه‌هاست

همهٔ ما به نحوی تجربه‌ای از محیط مدرسه و سازوکارهای آموزشی آن داشته‌ایم. تصور ما از مدرسه، امری تقریباً شناخته شده است. اما گاهی اوقات، در برخی مدارس شاهد تصاویر و تجربیاتی متفاوت هستیم. گاهی تفاوت محدود است و می‌توان با ذکر چند جمله آن را بیان کرد. اما زیر این گنبد کبود، مدرسه‌ای است که تجربه‌کنندهٔ آن، هر چه بیشتر آن را تجربه می‌کند، تفاوت‌های بیشتری را می‌یابد که توضیح آن برای دیگران زمان زیادی لازم دارد؛ تفاوت‌هایی که بیننده را به تفکر وامی‌دارد و سؤالات متعددی را در ذهن وی ایجاد می‌کند.

در این مقاله می‌کوشیم بخش‌هایی از این تجربهٔ متفاوت را با خوانندگان محترم به اشتراک بگذاریم. بازدیدکننده می‌خواهد احساسی را که از تجربهٔ فضای مدرسه داشته است، روایت کند.

آرامشی در پس سلام

«ادخوها بسلام آمین»، «با سلام، سلامتی و در امنیت وارد شوید». در خیابان و جلوی در که می‌ایستم، با اولین تابلویی که بالای سر در می‌بینم، آرامشی استوار بر سلام، سلامتی و امنیت بر دلم می‌افتد. سرم را کمی بالاتر می‌کنم، «حکمت را به هر کس که بخواهد می‌دهد و هر کس که به او حکمت داده شده، قطعاً خیر بسیاری به او داده شده است».

اینجا مدرسهٔ حکمت است. وارد حیاط مدرسه می‌شوم؛ باغچه‌های مدرسه که با آجرهای رنگی قطعه‌بندی شده‌اند و بر هر قطعه، تابلویی کوچک، نام یک کلاس و گیاه

کاشته شده در آن را نشان می‌دهد، جلب توجه می‌کند. چند دانش‌آموز به همراه مربی خود، درون باغچه مشغول باغبانی هستند. این گمان و شاید هم انتظار در من ایجاد می‌شود که اینجا باید بچه‌ها همه دست به کار و دست به آچار باشند. جعفری، گشنیز و کاهو دهن آدم را آب می‌اندازد.

به در سالن ورودی که می‌رسم نوشته‌ای توجه‌م را جلب می‌کند: «فاخلع نعلیک انک بالواد المقدس طوی»، «کفش‌هایت را در بیاور که تو در سرزمین مقدس طوی هستی». احساس می‌کنم به جایی مقدس وارد شده‌ام. کفش‌هایم را درمی‌آورم. اما مثل اینکه باید آن‌ها را در جاکفشی بزرگی که آنجاست،

بگذارم. مسافتی طولانی را باید طی کنم تا جایی مناسب پیدا کنم؛ هر قسمت از جاکفشی، با نصب برچسب، مخصوص یکی از دانش‌آموزان است. روی موکت‌های سالن که پا می‌گذارم، دیدن بچه‌هایی که این طرف و آن طرف نشسته‌اند یا مشغول دویدن هستند، احساس صمیمیتی را در من ایجاد می‌کند. آیا اینجا خانه است؟ بعید نیست! احساس می‌کنم کسانی اینجا زندگی می‌کنند. این گمانم وقتی قوت می‌گیرد که یک بچهٔ دو سه سالهٔ بامزه، با آرامش از جلوی من رد می‌شود. یکی از دانش‌آموزان او را بغل و کمی با او بازی می‌کند. احتمالاً بچهٔ یکی از همکاران یا خانوادهٔ دانش‌آموزان مدرسه است. ولی معلوم است که فقط امروز گذرش به اینجا نیفتاده، کاملاً با محیط و افراد آشناست. بچه‌ها و همکاران هم جوری برخورد می‌کنند که انگار حضور بچه‌های همکاران و خانواده‌ها در اینجا تقریباً عادی است! مگر اینجا مدرسه نیست! در سالن به کلاس‌ها نگاهی می‌اندازم. کلاس‌ها با نام‌های زیبایی در یک ردیف و کنار هم گرفته‌اند.

کلاس مؤمنین، کلاس بهشت، کلاس پروانه‌ها و کلاس صاحب‌الزمان (عج). اما این‌ها کلاس‌های چندم‌اند؟ از روی تابلو که متوجه نمی‌شوم. دیوار مدرسه کمابیش مانند مدارس دیگر پر از روزنامه‌دیواری و نقاشی و نظایر آن است. اما در این میان تابلوهایی از اسماء الهی و آیاتی از قرآن که با فاصله‌ای کوتاه از هم قرار گرفته‌اند، به علاوه فضای کاملاً خالی و بدون مانع و میز و صندلی سالن، این سؤال را در ذهنم ایجاد می‌کند که آیا اینجا مسجد است؟ یک جامهری دیواری که ظاهراً خود بچه‌ها با چوب ساخته‌اند، این تصور را تقویت می‌کند. بالاخره اینجا مدرسه است، مسجد است، یا خانه؟ شاید هم همه با هم!

برخلاف اغلب مساجد که آیات نوشته شده بر دیوار خطوط درهم، پیچ در پیچ و دشوار دارند، اینجا آیات با خط روان و ساده و به صورت تفکیک شده‌اند که ترجمه فارسی روان هر تکه هم زیر همان تکه دیده می‌شود. آیات هم آیات کاملاً کاربردی و ملموس‌اند: «رب ادخلنی مدخل صدق و اخرجنی مخرج صدق»؛ پروردگارا مرا با صداقت داخل کن و با صداقت خارج کن؛ «و قل لعبادی یقولوا التی هی احسن»؛ و به بندگانم بگو چیزی را بگویند که بهترین است؛ «انما یخشی الله من عباده العلماء»؛ فقط و فقط بندگان دانشمند از خدا می‌ترسند.

بچه‌های قابل اعتماد و با مسئولیت

«حکمت‌نامه»، عنوان روزنامه‌ای دیواری با قاب ثابتی است که ظاهراً همه بچه‌ها و کلاس‌ها در آماده کردن آن نقش داشته‌اند. درست است، در وبگاه مدرسه، شماره‌های قبلی آن را دیده بودم. ظاهراً این حکمت‌نامه

علاوه بر ستون‌های ثابتی که برای مقالات هفتگی به هر کلاس اختصاص دارد، ستون‌های دیگری هم دارد که دبیر هر کدام از آن‌ها، یکی از دانش‌آموزان است. روی دیوار مقابل، عکس‌هایی از گردش‌های علمی و کوه‌نوردی دیده می‌شوند. یک جا دانش‌آموزان در کوه و وسط جنگل و جای دیگر در کارگاه نساجی و جای دیگر در دام‌داری. ظاهراً این مدرسه دست به گردش خوب است! شنیده بودم که تقریباً هر هفته یا هر دو هفته یکبار، گردش علمی یا کوه‌نوردی دارند.

چشم به قفسه‌ای می‌خورم پر از سنگ‌هایی با شکل‌های مختلف. روی هر بخش از قفسه اسم یک کلاس نوشته شده است. حدس می‌زنم این سنگ‌ها به عکس‌های کوه‌نوردی که قبلاً دیده بودم ارتباط دارند. کنار قفسه سنگ‌ها، یک میکروسکوپ، یک دوربین فیلم‌برداری و پروژکتور قرار دارد و مربی کنار آن‌ها نیست. تصویر میکروسکوپ از طریق دوربین و پروژکتور روی دیوار افتاده است. اول متوجه نمی‌شوی که چیست، انگار شاخه یک بوته جنگلی است! دقت که می‌کنی پای مگس است! گه‌گاه یکی دوتا از دانش‌آموزان، در هنگام عبور از سالن، کمی با آن ور می‌روند و نمونه‌های دیگری را که در کنار میکروسکوپ قرار گرفته یا نمونه‌هایی را که خودشان آورده‌اند، زیر میکروسکوپ قرار می‌دهند. عجیب است؛ یک میکروسکوپ گرانقیمت و دوربین فیلم‌برداری وسط سالن در اختیار بچه‌ها رها شده است؟ روی میز نوشته شده است: اگر در تنظیم میکروسکوپ به مشکل برخوردید، به دانش‌آموزان شیفت امروز مراجعه کنید. جایی برای نام دو دانش‌آموز شیفت امروز هم روی میز دیده می‌شود. البته امروز هیچ نامی در

آن نوشته نشده است! کمی که با میکروسکوپ ور می‌روی، سروکله یکی از دانش‌آموزان شیفت هم پیدا می‌شود.

سوی دیگر، قفسه کتابخانه قرار گرفته است. کتابخانه در معرض دید و استفاده مستقیم بچه‌هاست. بچه‌ها بدون هیچ تشریفاتی هنگام عبور از سالن، کتاب‌ها را زیرورو می‌کنند و کتاب مورد نظر خود را برمی‌دارند. کتابخانه در عین آزاد بودن آن و آشفته‌گی موجود در کتاب‌های هر طبقه، در مجموع منظم و طبقه‌بندی شده است. موضوعات کتاب‌ها براساس موضوعات کاربردی و زمینه‌های علاقه و شناخت بچه‌ها دسته‌بندی شده است. کدگذاری ساده‌ای هم روی طبقات دیده می‌شود. روی هر طبقه اسم یک دانش‌آموز هم نوشته شده است. ظاهراً هر دانش‌آموز مسئول یک طبقه است و هر روز باید طبقه حوزه مسئولیت خود را مرتب کند.

شاگردی از کلاس خارج می‌شود و به طرف قفسه‌ای که در انتهای سالن قرار دارد، می‌رود؛ او از قفسه غسل و نان برمی‌دارد، در یخچالی را که کنار قفسه خوراکی‌ها قرار دارد باز می‌کند، یک قالب کره برمی‌دارد؛ سپس به طرف رایانه‌ای که در نزدیکی اش قرار دارد، می‌رود و از روی صفحه نمایش شکل مواد خوراکی را که برداشته بود انتخاب می‌کند. رمز خود را وارد می‌کند و دنبال کارش می‌رود. انگار فروشنده‌ای اینجا نیست!

آن روبه‌رو برنامه کلاس‌ها و مدرسه و فعالیت‌های تمام کلاس‌ها در جدول بسیار مفصلی روی دیوار نصب شده است. وقتی جدول را می‌بینم، به نظرم می‌آید تقریباً جزئیات تمام فعالیت‌های مدرسه در آن پیش‌بینی و

خانم نوروزی توضیح می‌دهد: «بچه‌ها ساعت ۱۱ تا ۱۲ و ۱ تا ۲ یا کار-تمرین دارند یا غرفه. غرفه‌های گوناگونی هر روز برگزار می‌شود که بچه‌ها بستگی به علاقه خودشان می‌توانند در آن‌ها شرکت کنند».

کار، کار، بچه‌های پرکار

بین غرفه‌ها این طرف و آن طرف سرک می‌کشم که ظاهراً وارد نمازخانه می‌شوم. جنب‌وجوشی در سالن به پاست. هنگام اذان است و چند نفر از بچه‌ها مشغول پهن کردن نوارهای منظم‌کننده صفوف نماز جماعت و چیدن مهر و کارهای دیگرند. نماز جماعت شروع می‌شود. با اینکه هیچ اجباری در کار نیست، اغلب بچه‌ها حتی از پایه اول ابتدایی در نماز شرکت می‌کنند. تا جایی که من می‌بینم، هیچ‌کس بچه‌ها را برای شرکت در نماز ترغیب هم نمی‌کند. ولی بچه‌ها با جنب‌وجوش و علاقه در نماز شرکت می‌کنند. اغلب مربیان و کارکنان هم حضور دارند.

بین نماز می‌بینم چند تا از بچه‌ها حرکات غیرمعمول انجام می‌دهند. یکی از مسئولان مدرسه که کنار من نشسته است و تعجب مرا می‌بیند، می‌گوید: «اینجا دانش‌آموزان مختلفی با طیف توانمندی‌ها و بعضاً مشکلات متفاوت تحصیل می‌کنند؛ از دانش‌آموزان تیزهوش گرفته، تا دانش‌آموزان عادی و دانش‌آموزان

هم درازمدت و چند ساله است. در هر کلاس حداکثر ۱۵ نفر تحصیل یا بهتر است بگویم زندگی می‌کنند. کلاس امام حسین (ع) امسال موضوعات پایه چهارم را دنبال می‌کنند. این اصطلاحی «حکمتی» است و به زبان مدارس دیگر یعنی در پایه چهارم تحصیل می‌کنند. این اصطلاح معنای دیگری هم دارد. یعنی دانش‌آموزان هر کلاس در عین قرار داشتن در یک پایه، ممکن است به موضوعات پایه‌های قبلی یا بعدی هم وارد شوند. در مدرسه حکمت اولویت بر این است که موضوعات در قالب‌های ترکیبی و کاربردی ارائه شوند. یعنی درس‌ها با درگیر کردن بچه‌ها در کاربردهای عملی و ملموس، زمینه یادگیری موضوعات کتاب‌های درسی را برای بچه‌ها فراهم کنند. ضمناً تا حد ممکن خود بچه‌ها درگیر و تعیین‌کننده باشند. بچه‌ها در کلاس‌ها خیلی فعال‌اند. کلاس‌ها کمتر به شکل سخنرانی برگزار می‌شوند. کلاس‌های باغبانی، کسب و کار، و سیر و سفر، نمونه‌هایی از کلاس‌های ترکیبی هستند.

ساعت ۱۱ می‌شود. بچه‌ها که چند تا از آن‌ها چند دقیقه‌ای بیرون کلاس مشغول بازی بودند، بدوبند خودشان را به کلاس می‌رسانند، وسایلشان را برمی‌دارند و دوان‌دوان بیرون می‌روند. «کجا می‌روی؟» از یکی از بچه‌ها می‌پرسم! در حالی که می‌دود، می‌گوید: «غرفه کاوش» و می‌رود!

برنامه‌ریزی شده است. موضوع دیگری که در این برنامه نظر مرا جلب می‌کند، حجم زیاد، تعدد و تنوع فعالیت‌هایی است که در برنامه مدرسه قرار دارد. معلوم است اینجا مدرسه پر جنب‌وجوش و فعالی است. اما آیا واقعاً آن‌ها وقت می‌کنند و توان دارند این همه کار را انجام دهند؟ آیا هماهنگ کردن این کارها دشوار نیست؟

کلاس آرام ولی پر جنب‌وجوش

علاقه‌مند می‌شوم به داخل کلاس‌ها نگاهی بیندازم. با هماهنگی وارد کلاس امام حسین (ع) می‌شویم. خانم نوروزی مربی این کلاس هستند. اصطلاح مربی در مدرسه حکمت به شخصی اطلاق می‌شود که از یک سو معلم، از سوی دیگر مرشد، و از سوی دیگر مدیر آموزشی هر گروه دانش‌آموز است. مربی هم معلم است، هم با آن‌ها در کلاس زندگی می‌کند و هم فرایند آموزشی دانش‌آموزان یک کلاس را طی چند سال مدیریت می‌کند. او سال به سال همراه دانش‌آموزان کلاس خود بالا می‌رود. ضمناً بگویم که بالا رفتن هم در اینجا به معنای تغییر اتاق کلاس نیست. اتاق و میزهای بچه‌ها ثابت است و سال بعد هم بچه‌ها در همین اتاق، با همین نام کلاس و پشت همین میزها قرار می‌گیرند. کلاس و تجهیزات به آن‌ها تعلق دارد و برنامه آموزشی آن‌ها

کم‌توان و دارای مشکلات خاص». سؤال می‌کنم: «آیا این تفاوت‌ها در آموزش و یادگیری آن‌ها مشکل ایجاد نمی‌کند؟ بالاخره هر دانش‌آموز اقتضائات خاصی دارد». ایشان توضیح می‌دهد که: «اتفاقاً فضا و برنامه آموزشی طوری است که هر دانش‌آموز با توجه به اقتضائات و خصوصیات خودش چیز یاد می‌گیرد. ما اینجا پای بچه‌ها را به هم نمی‌بندیم که مجبور شوند با هم حرکت کنند. دانش‌آموز تیزهوش به اندازه خودش یاد می‌گیرد و دانش‌آموز دیرآموز هم به اندازه خودش. هر کس فرصت پیدا می‌کند به اندازه توان خودش چیز یاد بگیرد. از هر کسی به اندازه توان و خصوصیات خودش انتظار می‌رود. اینجا ما شاگرد اول و شاگرد آخر نداریم. همه با خودشان و توانمندی‌های خودشان سنجیده می‌شوند و همه می‌کوشند توانمندی‌هایشان را افزایش دهند. برنامه درسی و سازوکار آموزشی طوری است که این کار را امکان‌پذیر می‌کند. بچه‌های کم‌توان حمایت‌های مورد نیاز خودشان را دریافت می‌کنند. بچه‌های پراستعداد هم به اندازه توان خودشان خوراک و فضای کار پیدا می‌کنند؛ حتی بسیار بیشتر از آنچه در مدارس خاص این‌گونه بچه‌ها فعالیت و حجم زیاد اطلاعات گنجانده شده است. به خصوص این بچه‌ها در شرایط سالم‌تر و طبیعی‌تری از این‌گونه مدارس رشد و شرایط واقعی را تجربه می‌کنند و تعامل با دانش‌آموزان کم‌توان را یاد می‌گیرند». یکی از مربیان که از لحظه ورود به مدرسه به کرات نامش را از دانش‌آموزان و مربیان شنیده بودم، با بچه‌ها مشغول سروکله زدن و بازی است. چند دقیقه‌ای بازی ایشان با بچه‌ها را نگاه می‌کنم. احساس می‌کنم ایشان در عین بزرگ شدن،

هنوز می‌تواند مثل بچه‌ها فکر کند. برای همین هم با بچه‌ها این قدر خوب ارتباط برقرار می‌کند.

مربی بصیر

با خانم حسین‌پور در مورد برنامه درسی و فرایند آموزشی صحبت می‌کنم. ایشان توضیح می‌دهد که آموزش و تربیت در قالب برنامه‌ای مفصل و چندجانبه سازماندهی می‌شود. یک سیستم نرم‌افزاری هم مدیریت این کار را بر عهده دارد. اینجا به این سیستم «سما» می‌گویند. مخفف «سامانه مدیریت آموزشی» است. تمام فرایند آموزشی و اطلاعات دانش‌آموزان در سما ثبت شده است. برای سما را باز می‌کنند. در سما نشان می‌دهند که وقتی می‌خواهند کلاسی را تشکیل دهند، چطور موضوع را انتخاب می‌کنند. پس از انتخاب درس و موضوع، جزئیات مفصلی از فعالیت‌ها، تمرین‌ها، مثال‌ها، آزمایش‌ها و چیزهای دیگر مرتبط با آن مشاهده می‌شود. این‌ها کارها و فعالیت‌هایی هستند که برای آموزش این فصل یا درس باید انجام دهند. مربی با دانستن این موضوعات می‌تواند کلاس بسیار غنی‌تری را برگزار کند.

پس از اینکه فعالیت‌های درس را هم در کلاس با بچه‌ها انجام دادند، نوبت نوشتن گزارش کلاس می‌شود. همه همکاران مدرسه هر روز در سما گزارش

کارهایی را که انجام داده‌اند ثبت می‌کنند. این به خصوص در مورد اطلاعات ارزیابی و وضعیت یادگیری دانش‌آموزان بسیار اهمیت دارد. براساس همین گزارش‌های ثبت شده، می‌توان وضعیت دانش‌آموزان را مشاهده کرد. ایشان به من اجازه دادند وضعیت چند دانش‌آموز را از روی سیستم مشاهده کنم. اطلاعات مفصل و چندجانبه‌ای از دانسته‌ها و مهارت‌ها و خصوصیات دانش‌آموزان در سیستم ثبت شده است. الان متوجه شدم که چطور مربیان می‌توانند برای هر دانش‌آموز، مطابق شرایط و توانایی‌های خودش، برنامه‌ریزی و خوراک علمی و کاری فراهم کنند.

بعد از تجربه امروز، درک می‌کنم که باید بیشتر در مورد چگونگی تعلیم و تربیت فکر کنیم و کارمان را در مدارس با آگاهی و تدابیر بسیار بیشتری انجام دهیم. احساس می‌کنم دامنه اثر مدرسه حکمت، خیلی بیشتر از دانش‌آموزان امروز و آینده آن باشد. مدرسه حکمت حتی اگر نتواند مستقیماً سازوکار آموزشی کشور را تحت تأثیر قرار دهد، طیفی از خلأها و سؤالات را پیش روی نظام آموزشی ما قرار می‌دهد؛ سؤالاتی که نظام آموزشی کنونی از پاسخ دادن به آن‌ها ناتوان است. و این خلأها و سؤالات می‌توانند مقدمه حرکتی باشند که نظام آموزشی را به سمت جایگاهی که شایسته آن است، سوق دهد.

ترسیم‌های هندسی آسان

کامران شاهولی

دبیر ریاضی شهرستان ایذه

بنّا یا نجّاری را تصور کنید که می‌خواهد پنجره مسجدی را به صورت یک هلال کار کند؛ به نظر شما او بدون آشنایی با دایره، شعاع و قطر آن، می‌تواند کاری مطلوب ارائه دهد؟

البته این فقط به کلاس و دانش‌آموزان من مربوط نبود؛ «طبق مطالعات انجام شده در آزمون تیمز حدود ۸۰ تا ۹۰ درصد دانش‌آموزان کشورهای گوناگون، درک صحیحی از چگونگی کاربرد هندسه در دنیای واقعی ندارند و همین مانع نوآوری و تفکر خلاق در آنان و باعث دلسردی‌شان نسبت به هندسه می‌شود.»

وضعیتی که با آن روبه‌رو بودم

من علاقه زیادی به هندسه داشتم و یکی از دلایل گرایش من به ریاضی، هندسه بود. اما در تدریس و سر کلاس، شاهد بی‌علاقگی دانش‌آموزان نسبت به مباحث هندسی بودم. این موضوع مرا بسیار متعجب می‌کرد. هر سال پس از تصحیح و تحلیل اوراق امتحانی شاهد ضعف عمده دانش‌آموزان در سؤالات و مسائل مربوط به قسمت هندسه و رسم‌های هندسی بودم. پس از چند سال تدریس بر آن شدم گامی برای رفع این مشکل بردارم.

هدف عمده اقدام پژوهی در نظام تعلیم و تربیت، بررسی و توصیف شرایط یا متغیرهایی است که به فرایند آموزش و پرورش مربوط می‌شود و به نتایج کاربردی می‌انجامد. اقدام پژوهی با گذر از برخی تشریفات سنتی در حوزه تحقیقات، فرصت دانش‌آفرینی را در سطحی فراگیر مهیا می‌سازد؛ به نحوی که هر فرد می‌تواند برای بهبود فعالیت‌های شغلی خود، طرحی نو دراندازد و حرکت خود را به سمت بهبود و پیشرفت سامان دهد. به کارگیری این اندیشه در حوزه آموزش و پرورش، توسعه ظرفیت بهبود در نظام آموزشی از طریق اندیشه هزاران معلم و مدیری است که می‌توانند در مسیر کامیابی دانش‌آموزان از آموزش و تحصیل، حرکتی اساسی به عمل آورند.

در همین راستا، پژوهش حاضر با هدف شناسایی و رفع مسائل مربوط به ترسیم‌های هندسی^۱ دانش‌آموزان در استفاده از ابزارهای رسم مانند خط‌کش، گونیا و... در مدارس شهرستان ایذه انجام گرفت که نتایج جالب و بسیار مفیدی در پی داشت و گزارش آن در سیزدهمین برنامه معلم پژوهنده، به عنوان یکی از گزارش‌های برتر در سطح کشور، انتخاب شد. مختصری از این اقدام پژوهی، برای آشنایی همکاران با اقدامات انجام شده، شیوه اجرا و نتایج آن‌ها آورده شده است.

مسئله چه بود؟

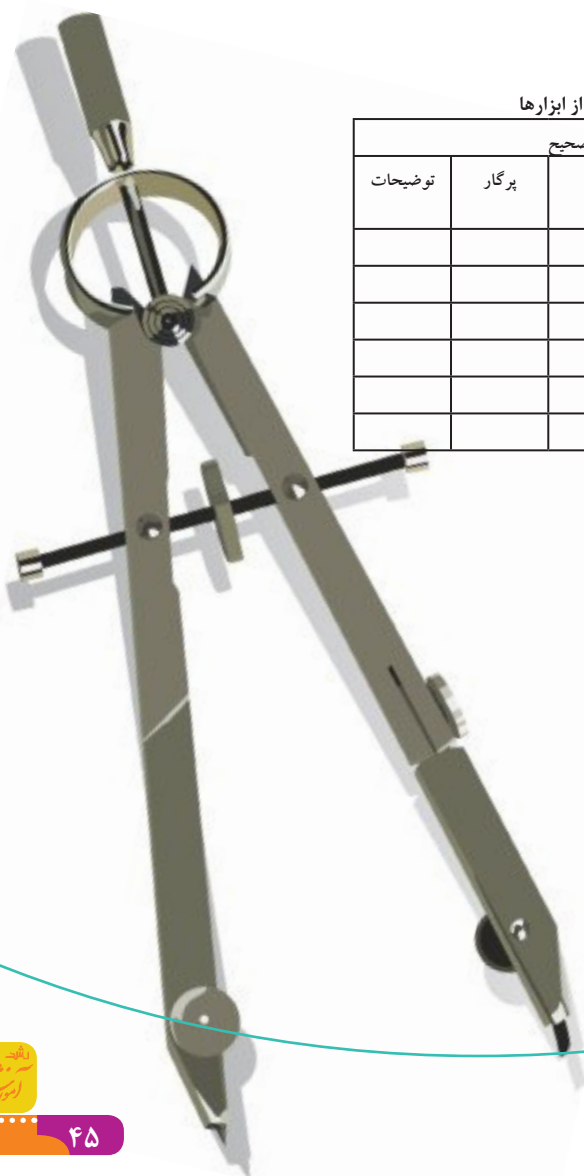
تجربه چند ساله‌ام در کلاس‌های درس نشان می‌داد که بیش از نیمی از دانش‌آموزان در قسمت هندسه کتاب‌های درسی ریاضی مشکل دارند و این در حالی است که رسم شکل و کار با خطوط و اشکال، کاربردهای بسیاری در علوم و شغل‌های گوناگون دارد.

از آنجا که در سال‌های قبل برای شناساندن مسائل آموزشی و یادگیری دانش‌آموزان و علاقه‌مند کردن آنان به ریاضی فعالیت‌هایی انجام داده بودم، متوجه شده بودم که بیشتر عوامل کمبود علاقه دانش‌آموزان به هندسه، به درک ناصحیح آنان از مفاهیم، نداشتن مهارت در استفاده از ابزارها و ناتوانی در ترکیب روش‌های ترسیم هندسی است. برای دقیق‌تر شدن مسائل، به منظور گردآوری اطلاعات لازم برای شروع کار اقداماتی انجام دادم. پس از مشورت با همکاران و طبق نظر متخصصان، مشاهده، به عنوان بهترین راه برای گردآوری اطلاعات مربوط به مشکلات مهارتی دانش‌آموزان، انتخاب شد. به همین منظور، (فهرست وارسی) چک لیست تهیه و آن را در حین ساعت کلاس، تک به تک، برای دانش‌آموزان دو کلاس اول راهنمایی که مجموعاً ۵۰ نفر بودند، کامل کردم. پس از تحلیل اطلاعات مشخص شد که بیش از یک سوم دانش‌آموزان در استفاده از خط‌کش، گونیا و نقاله، و بیش از نصف آنان در استفاده از پرگار مشکل دارند.

چک لیست ارزیابی مهارت دانش‌آموزان در استفاده از ابزارها

ردیف	نام دانش‌آموز	مهارت به کارگیری درست و صحیح				
		خط‌کش در اندازه‌گیری	خط‌کش در رسم خطوط	گونیا	نقاله	پرگار

همچنین مشاهده شد بیشتر ابزارهایی که دانش‌آموزان از آن‌ها استفاده می‌کنند، مناسب و استاندارد نیستند. بنابراین، با مشورت و راهنمایی از همکاران و استادان مجرب، براساس اولویت، تصمیماتی برای رفع مسائل اتخاذ شد.

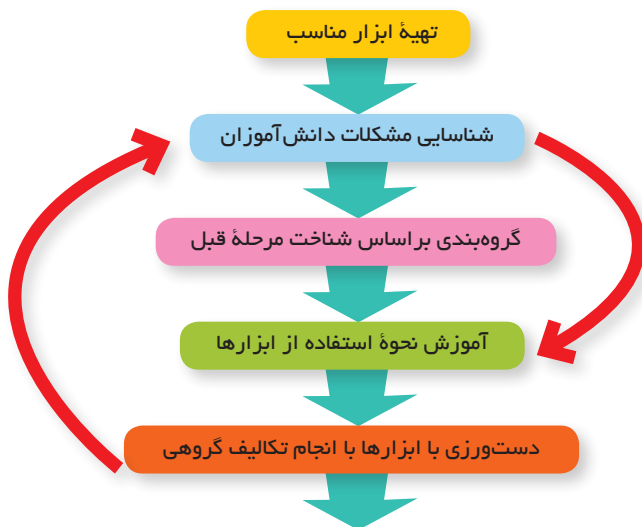
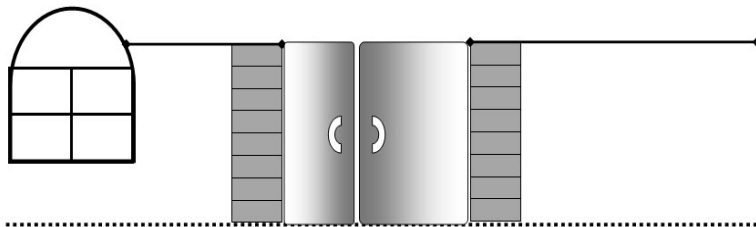

اقداماتی که انجام دادم

تهیه ابزار مناسب اولین اقدامی بود که انجام دادم. با توجه به اینکه یکی از بهترین راه‌های ایجاد انگیزه، تقویت یا همان تشویق است، ابزارها را به عنوان‌های گوناگون به دانش‌آموزان هدیه دادم. اقدام بعدی، آموزش استفاده از ابزارها بود. ابتدا براساس فهرست وارسی و مهارت دانش‌آموزان، هر کلاس را به پنج گروه پنج نفره تقسیم کردم. طوری که تقریباً در هر گروه دو نفر در استفاده از ابزارها مهارت داشتند. در مواردی نیز کوشیدم افراد ماهر در استفاده از پرگار در گروه‌ها جابه‌جا شوند. سپس، ابتدا نحوه استفاده از هر ابزار را به همراه توضیح نشان می‌دادم و بعد به دانش‌آموزان تمرین می‌دادم. برای هر ابزار تمرینی در اختیار گروه‌ها قرار می‌دادم و از سرگروه‌ها می‌خواستم که بر انجام صحیح آن نظارت کنند. ضمن اینکه موقع انجام تمرین و در مواقع لزوم، دانش‌آموزان را در نحوه صحیح استفاده از ابزار همراهی می‌کردم. تمرین‌ها جذاب، متنوع، هدفمند و مرتبط با درس چون هنر، جغرافیا و... طراحی می‌شدند تا دانش‌آموزان به تمرین بیشتر ترغیب شوند و در عین حال، به وسیله دست‌ورزی با ابزارهای گوناگون به مهارت در استفاده از آن‌ها دست یابند.

به وسیله اندازه‌گیری با خط‌کش و استفاده از پرگار برای در زیر یک سر در هلالی طراحی کنید.

الگوی بهبود ترسیم‌های هندسی دانش‌آموزان

روال آموزش انعطاف‌پذیر بود؛ به طوری که برای همه دانش‌آموزان فرصت یادگیری و تمرین فراهم می‌شد و هر فرد می‌توانست خود را با گروه همراه سازد. بنابراین، پس از بررسی و مشخص شدن نتایج مطلوب پژوهش، نحوه کار به صورت الگوی مقابل به دیگر همکاران پیشنهاد شد:

با مجله‌های رشد آشنا شوید

مجله‌های رشد توسط دفتر انتشارات و تکنولوژی آموزشی سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی وابسته به وزارت آموزش و پرورش تهیه و منتشر می‌شوند:

مجله‌های دانش‌آموزی

(به صورت ماهنامه و هشت شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شوند):

- رشد کودک** (برای دانش‌آموزان آمادگی و پایه اول دوره دبستان)
- رشد نوآموز** (برای دانش‌آموزان پایه‌های دوم و سوم دوره دبستان)
- رشد دانش‌آموز** (برای دانش‌آموزان پایه‌های چهارم، پنجم و ششم دوره دبستان)
- رشد نوجوان** (برای دانش‌آموزان دوره راهنمایی تحصیلی)
- رشد جوان** (برای دانش‌آموزان دوره متوسطه و پیش دانشگاهی)

مجله‌های بزرگسال عمومی

(به صورت ماه نامه و هشت شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شوند):

- رشد آموزش ابتدایی ♦ رشد آموزش راهنمایی تحصیلی ♦ رشد تکنولوژی آموزشی ♦ رشد مدرسه فردا ♦ رشد مدیریت مدرسه ♦ رشد معلم

مجله‌های بزرگسال و دانش‌آموزی تخصصی

(به صورت فصلنامه و چهار شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شوند):

- رشد برهان راهنمایی (مجله ریاضی برای دانش‌آموزان دوره راهنمایی تحصیلی) ♦
- رشد برهان متوسطه (مجله ریاضی برای دانش‌آموزان دوره متوسطه) ♦
- رشد آموزش قرآن ♦
- رشد آموزش معارف اسلامی ♦
- رشد آموزش زبان و ادب فارسی ♦
- رشد آموزش هنر ♦
- رشد آموزش مشاور مدرسه ♦
- رشد آموزش تربیت بدنی ♦
- رشد آموزش علوم اجتماعی ♦
- رشد آموزش تاریخ ♦
- رشد آموزش جغرافیا ♦
- رشد آموزش زبان ♦
- رشد آموزش ریاضی ♦
- رشد آموزش فیزیک ♦
- رشد آموزش شیمی ♦
- رشد آموزش زیست‌شناسی ♦
- رشد آموزش زمین‌شناسی ♦
- رشد آموزش فنی و حرفه‌ای ♦
- رشد آموزش پیش دبستانی

مجله‌های رشد عمومی و تخصصی، برای معلمان، مدیران، مربیان، مشاوران و کارکنان اجرایی مدارس، دانش‌جویان مراکز تربیت معلم و رشته‌های دبیری دانشگاه‌ها و کارشناسان تعلیم و تربیت تهیه و منتشر می‌شوند.

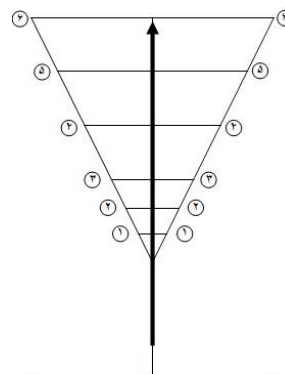
♦ نشانی: تهران، خیابان ایرانشهر شمالی، ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش، پلاک ۲۶۶، دفتر انتشارات و تکنولوژی آموزشی.

♦ تلفن و نمابر: ۸۸۳۰۱۴۷۸ - ۲۱

یک نکته جالب

طی آموزش شیوه استفاده از ابزارها، یکی از دانش‌آموزان سؤال پرسید که ذهن مرا به خود مشغول کرد: «آیا برای رسم نیم‌ساز زاویه ابزار مخصوصی وجود ندارد؟» و این جرقه ابداع وسیله‌ای برای نصف کردن زاویه یعنی همان نیم‌ساز بود. ابتدا به نظر می‌رسید چنین ابزاری موجود باشد، ولی چنین نبود؛ نمونه‌های اولیه متنوعی را طراحی کردم و ساختم؛ به طوری که هر کدام مشکلات طراحی قبلی را رفع می‌کردند تا اینکه بالاخره وسیله‌ای ساده طراحی کردم که در اداره کل ثبت مالکیت صنعتی با عنوان «نیم‌ساز» ثبت شد. «نیم‌ساز» وسیله‌ای است برای رسم مستقیم (یکبار) نیم‌ساز هر زاویه مفروض؛ درست مانند گونیا که با آن زاویه قائمه رسم می‌کنیم و یا قائمه بودن زاویه‌ای را می‌سنجیم.

«نیم‌ساز» ساختار ساده‌ای دارد. صفحه‌ای شفاف با خطوط و نقاط راهنمای مشخص که شیاری وسط آن وجود دارد. این شیار برای رسم خط (همان نیم‌ساز زاویه) به کار می‌رود. کافی است سه نقطه (دو نقطه تقاطع و خط رأس) «نیم‌ساز» را بر زاویه مفروض منطبق و درون شیار، خطی رسم کنید. برای آشنایی با نحوه ساخت «نیم‌ساز» و شیوه کار با آن به وبلاگ pajhoohandeh.blogfa.com مراجعه کنید.

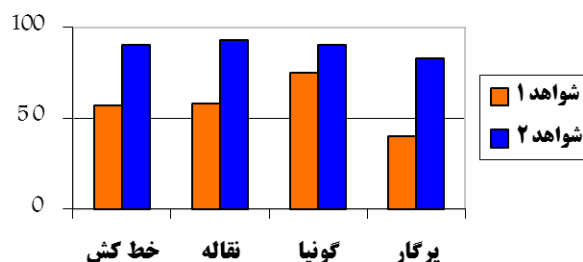

طرح کامل شده «نیم‌ساز»

آیا اقدامات انجام شده مفید بود؟

تقریباً در پایان سال تحصیلی ضمن تدریس مباحث هندسه و انجام تمرینات مربوط به آن، دوباره نحوه استفاده دانش آموزان از ابزارها، در فهرست و ارزی ارزش یابی (مرحله دوم) ثبت شد. نمودار زیر میزان مهارت دانش آموزان را قبل و بعد از ارائه راه حل های جدید و اقدامات انجام شده نشان می دهد.^۳

اطلاعات نشان می داد که اقدامات انجام شده بسیار مفید واقع شده اند؛ البته درباره تأثیر آن ها، فقط به مشاهده یا بررسی تمرین های کلاسی بسنده نشد و پس از امتحان پایانی، میزان پاسخ گویی دانش آموزان به سؤالات مرتبط نیز این امر را تأکید کرد. حدود ۷۸ درصد از دانش آموزان به تمامی سؤالات مربوط به هندسه پاسخ درست دادند که میزان رضایت بخشی است.

پی نوشت

۱. منظور از رسم های هندسی، رسم تمامی اشکال، خطوط و... مربوط به هندسه و ریاضیات است.
۲. شیوه مرسوم رسم نیم سازه، استفاده از پرگار و خط کش و شامل چهار مرحله متوالی است.
۳. منظور از شواهد ۱، اطلاعات و داده هایی است که وضع موجود و تصویر روشنی از وجود مسئله خاصی را نشان می دهند و مقصود از شواهد ۲، اطلاعات و داده هایی هستند که نشان می دهند راه حل جدید باعث اصلاح و حل مسئله شده است.

منابع

۱. ساکی، رضا. اقدام پژوهی: فعالیتی کارساز برای کیفیت بخشی به آموزش. مندرج در وبگاه: www.rie.ir
۲. کیامنش، علیرضا و نوری، رحمان (اسفند ۱۳۷۷). یافته های سومین مطالعه بین المللی تیمز. تهران. انتشارات پژوهشکده تعلیم و تربیت.
۳. زندی، تاج محمد (۱۳۸۹). روش تحقیق گام به گام. ایذه. انتشارات خودآگاه.

تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی برگ اشتراک مجله های رشد

نحوه اشتراک:

شما می توانید پس از واریز مبلغ اشتراک به شماره حساب ۳۹۶۶۲۰۰۰ بانک تجارت، شعبه همراه آزمایش کد ۳۹۵، در وجه شرکت افست از دو روش زیر، مشترک مجله شوید:

۱. مراجعه به وبگاه مجلات رشد؛ نشانی: www.roshdmag.ir و تکمیل برگه اشتراک به همراه ثبت مشخصات فیش واریزی.
۲. ارسال اصل فیش بانکی به همراه برگ تکمیل شده اشتراک با پست سفارشی (کپی فیش را نزد خود نگهدارید).

♦ نام مجلات در خواستی:

.....
.....
.....

♦ نام و نام خانوادگی:

.....

♦ تاریخ تولد: ♦ میزان تحصیلات:

.....

♦ تلفن:

.....

♦ نشانی کامل پستی:

.....

استان: شهرستان: خیابان:

.....

شماره فیش: مبلغ پرداختی:

.....

پلاک: شماره پستی:

.....

♦ در صورتی که قبلاً مشترک مجله بوده اید، شماره اشتراک خود را ذکر کنید:

امضا:

♦ نشانی: تهران، صندوق پستی امور مشترکین: ۱۶۵۹۵/۱۱۱

♦ وبگاه مجلات رشد: www.roshdmag.ir

♦ اشتراک مجله: ۰۲۱-۷۷۳۳۶۵۶/۷۷۳۳۵۱۱۰/۷۷۳۳۹۷۱۳-۱۴

♦ هزینه اشتراک یکساله مجلات عمومی (هشت شماره): ۱۲۰۰۰۰ ریال

♦ هزینه اشتراک یکساله مجلات تخصصی (چهار شماره): ۸۰۰۰۰ ریال